

Ver slag

Vergadering

Commissie Bestuur, Middelen en Waterketen (BMW)
Commissie Water & Infrastructuur (W&I)

Aanwezig deel I en II (tenzij anders aangegeven)

dhr. J.W. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■)(deels), mw. M. Beerepoot-Bakker (50PLUS) (deels), mw. J.H.H. de Boer (BBB)(deel I en deels deel II), dhr. R.P.G. Bosma (dijkgraaf), dhr. T. Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) (deel II), dhr. W.F.C. Cramer (VVD), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. C. Dijck (BBB), dhr. F.J.A. Frowijn (CDA) (deels), mw. B. Glashouwer (CDA), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land ■), N.Heijne (Water & Natuur) (deel I), dhr. D.P. Imfeld (Water & Natuur), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) (voorzitter deel I) (alleen deel I) , dhr. Kramer (BBB) (deel I en deels deel II), dhr. T. van der Laan (PvdA) (voorzitter deel II) (alleen deel II), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■), dhr. A. Lap (fractie Arie Lap), mw. M.A. Leijen (PvdA ■), dhr. P. Oudega (PvdA), mw. E.Y. van Roijen (Waterplatform Groen, Water & Land) (deel I), dhr. S.R.F. Ruiten (Ongebouwd ■), dhr. C.J.M. Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) (deel I), mw. S. Schreuder (PvdA), dhr. R. van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang), mw. V. Spruijt (PvdD) (deel II, deels), dhr. N. Van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang) (deel II), mw. J. Visser (PvdD) (deels deel II), mw. M.L. van der Zijde (PvdD) (deels deel II) dhr. F.A.S. Zoon (Partij voor de Dieren) (deel I en deels deel II), mw. Zuurbier-Oudhuis (BBB) (deels deel II)
(■) hoogheemraad

Tevens aanwezig

Dhr. P. Boelsma (bestuursadviseur deel I), dhr. M. Cortel (bestuursadviseur deel II),
mw. R.M. Lubbers (Notuleerservice Nederland)

Afwezig

Kopie aan
CHI

Van
Peter Boelsma en Marko Cortel

Registratienummer
25.0912674

Datum vergadering
11 juni 2025
16:30-18:45 uur
19:30- 22:35 uur

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) opent de gezamenlijke vergadering van de commissie BMW en W&I en heet alle aanwezigen en de kijkers naar de livestream van harte welkom. Na de schorsing zal de heer Van der Laan (PvdA) het voorzitterschap overnemen.

De heren Beemsterboer en Frowijn zullen iets later arriveren.

2. Vaststellen van de agenda

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136,
1703 WC Heerhugowaard

T 072-582 8282
F 072-582 7010
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

De voorzitter constateert dat de agenda ongewijzigd kan worden vastgesteld.

Vertegenwoordigende rol

3. Gelegenheid tot inspreken

De voorzitter meldt dat zich een inspreker heeft aangemeld over het onderwerp 'Dijkkwartier'. De heer R.M.L. van Wamel (fractie Behoorlijk Bestuur) uit Den Helder.

De heer Van Wamel spreekt in namens 'Behoorlijk Bestuur' voor Den Helder en Julianadorp. De grootste fractie van de gemeente Den Helder. Vanaf november 2024 heeft de fractie meerdere brieven gestuurd naar Provinciale Staten, de Commissaris van de Koning, Rijkswaterstaat en nu wordt dus bij het waterschap ingesproken.

De fractie maakt zich ernstige zorgen over de wijze waarop er met de primaire waterkering -van nationaal belang- wordt omgegaan. Deze dijk beschermt ook landinwaarts nog tegen het zeewater. Als dat wordt vergeten, worden huidige en toekomstige generaties op achterstand gezet. Het stoort de fractie dat HHNK zich mogelijk laat meeslepen in een politiek project en politieke ambities. Er ontbreekt een risicoanalyse van de impact op het dijklichaam voor dit woningbouwplan. Idem dito ontbreekt wat betreft verantwoordelijkheden, een juridische en financiële onderbouwing in het geval er schade ontstaat of de dijk versterkt moet worden. Er is geen participatie inwoners toegepast, zoals vastgesteld in de Omgevingsvisie.

De fractie las een memo gericht aan HHNK. Dit was niet gedeeld met de gemeenteraad van Den Helder. Hierin staat dat de geplande woningen tijdelijk zijn toegestaan. De tijdelijkheid is niet alleen een juridische vraag maar ook maatschappelijk onbegrijpelijk. Want welke woning koopt men als men weet dat deze over 100-150 jaar gesloopt moet worden? Wat betekent dit voor de waarde, de overdraagbaarheid voor de bewoners van nu en straks?

De fractie vraagt zich af of HHNK zich nu niet laat gebruiken. Worden er keuzes gemaakt die normaliter niet zouden worden gemaakt, concessies gedaan omdat een politiek project al in de steigers staat? Zou HHNK deze keuze ook maken als het geen projectgebied betrof maar een stuk zeedijk?

De fractie maakt zich ook zorgen over het water-technische effect van deze bebouwing (binnen- en buitendijks). Is er gekeken naar kwelvorming? Is het gedrag van het water op en rond de dijk goed onderzocht? De fractie heeft hierover nergens rapporten kunnen vinden.

Als HHNK nu plannen voor dijkversterking zou maken, zou deze locatie dan bovenaan het lijstje staan of zijn er in werkelijkheid ook nog andere locaties (rond Kaap Hoofd waar de zwakte en bedreigingen van de dijk veel groter zijn)? 'Laat u zich hierdoor niet leiden door de belangen van de projectontwikkelaars maar door het primaire belang waarop het HHNK zich op richt, namelijk waterveiligheid?'

De gemeente stelt zelf dat deze plannen bedoeld zijn om mensen met een dikke portemonnee naar Den Helder te lokken. Maar elk marktonderzoek ontbreekt dat onderbouwt dat deze mensen überhaupt naar Den Helder willen komen. De ontsluiting van Den Helder is slecht. De bereikbaarheid veel besproken. Via de weg is Den Helder slecht bereikbaar. Via het spoor slechts via enkel spoor.

Het gebied is zelf ook nog vol onduidelijkheden, zoals de opstelplaats voor de TESO. Het hele jaar een doorn in het oog waar nog steeds geen duidelijkheid over is, ook niet bij de fractie. Er is geen risicoanalyse uitgevoerd over het economische perspectief. Ook geen analyse naar de haalbaarheid of behoefte. De gemeenteraad is hierover onvoldoende geïnformeerd en de bevolking wordt er niet in betrokken. Het is dus duidelijk geen participatie...

De voorzitter wijst inspreker op de resterende tijd van 1 minuut.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

De heer Van Wamel vervolgt: ... maar alleen gericht op zenden en informeren. Eenzijdig. Terwijl de Omgevingswet uitdrukkelijk stelt dat participatie een randvoorwaarde is.

De fractie verzoekt HHNK met klem zich niet in de fuik te laten trekken met een politiek gestuurde gebiedsontwikkeling: laat u leiden door uw eigen grote kennis, uw eigen verantwoordelijkheden en eigen prioriteiten.

Beslis niet zomaar positief op iets waarvan de gevolgen door HHNK nog niet zijn doorgerekend, onderzocht of afgewogen: 'Laat u niet gebruiken voor een papieren droom, maar kies voor waterveiligheid, zorgvuldigheid en met een toekomstbesteding bestuur'.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt of het klopt dat er al jaren over dit plan wordt gesproken.
- De heer Van Wamel bevestigt dat het meermalen in de gemeenteraad is behandeld.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt of de gemeenteraad al een besluit heeft genomen over dit plan.
- De heer Van Wamel antwoordt dat de gemeenteraad in de coalitie destijds -de huidige coalitie- een besluit heeft genomen (men steunde het plan) maar de meningen lopen nog steeds uiteen. Binnen het bestuur van Den Helder ontstaat hierdoor inmiddels weer onenigheid. Er is inmiddels weer sprake van een minderheidscoalitie: 'Het rommelt nogal'. Maar destijds is er wél een besluit genomen.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt nogmaals of de gemeenteraad al een besluit heeft genomen.
- De heer Van Wamel antwoordt: 'Deels, ja'.
- De heer Heijne (Water & Natuur) begrijpt dat de heer Van Wamel zich beklagt over de informatievoorziening aan de raad over dit dossier. Hij vraagt zich af of inspreker zich met deze klacht niet beter kan wenden tot zijn eigen gemeentebestuur in plaats van tot het waterschap.
- De heer Van Wamel zegt dat zijn fractie meerdere moties en amendementen heeft ingediend. De fractie 'Behoorlijk Bestuur' is weliswaar de grootste maar zit wel in de oppositie. Als vragen ontoereikend of niet worden beantwoord, dient de fractie vervolgvragen in. Er zijn nog steeds open eindjes. De fractie trekt het breder en zoekt ook de participanten op, waaronder het hoogheemraadschap en de Provincie. De partij is erg betrokken bij de inwoners. Het is immers een compleet nieuwe wijk. De fractie wil dat iedereen wordt meegenomen. Maar er is zeer weinig met inwoners gedeeld. Als er een bewonersavond wordt georganiseerd.

De voorzitter maant de inspreker om kort en bondig te antwoorden.

- De heer Van Wamel ... dient men feedback en een samenvatting te ontvangen, maar die laatste ontbreekt steeds. Er wordt heel weinig informatie gedeeld.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt wat de reacties waren van Rijkswaterstaat en de Provincie op brieven en gesprekken. Graag wat aanvullende informatie.
- De heer Van Wamel vraagt op welke informatie Boeren Burgers Waterbelang doelt.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) doelt op hetgeen de heer Van Wamel in deze commissievergadering betoogt. Hij toont zich geen voorstander van de plannen en de heer Van Schoorl veronderstelt dat Rijkswaterstaat en Provincie op de brieven hebben gereageerd.
- De heer Van Wamel zegt dat de Provincie een politieke steunbetuiging heeft gegeven maar tevens aangeeft dat er nog sprake is van veel open eindjes en er grote risico's aan het project kleven. Er is zijns inziens sprake van een visie om een groot project te realiseren 'maar niet meer dan dat'. Kijkend naar de onderkant (bestemmingsplannen, wat is er al dan niet geregeld, wie zijn de projectontwikkelaars): daarop zijn geen antwoorden gegeven. Dat is gewoon open.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt of in Den Helder een punt van geen terugkeer is bereikt. Is dat punt in de gemeenteraad voorbij?
- Beslist niet, antwoordt de heer Van Wamel. De fractie denkt dat het plan zeker nog kan worden omgedraaid. Zeker gezien de huidige situatie in de gemeenteraad. Maar zijn fractie wil vooral een eerlijk proces. Dat van kwaliteit voorzien. Als men iets bouwt, moet dat voor jaren zijn, duurzaam.
- De heer Imfeld (Water & Natuur) wil weten welke informatie/rapporten de inspreker mist.
- De heer Van Wamel antwoordt vele, maar dat hij uit zijn hoofd geen exact antwoord kan geven. Maar het betreft vooral informatie over de financiële gevolgen. De risicoanalyses die nog open liggen. Is er gesproken met Texel, met de gemeente Texel? Ook over de verkeerstroom naar Texel? De vele belemmeringen. Zoals de bestaande parkeerproblematiek. Die is evenmin opgelost. Hoe gaan we het doen? Met deelauto's, e-wagens? Is er voor wat betreft duurzaamheid gedacht aan de stroomvoorziening? Diverse bouwprojecten liggen in Nederland al stil. Wie zegt dat dit doorgang vindt? Dat is ook niet onderzocht. Er liggen nog veel vragen open en 'wij zijn hier ook nog niet klaar mee'. De fractie wil informatie graag delen met HHNK en kan desgewenst nog documentatie toesturen voor een betere voorbereiding.
- De heer Lap (fractie Lap) wijst erop dat in de accountantsverklaring (jaarstukken 2024 van de gemeente Den Helder) uitdrukkelijk wordt vermeld dat het risico van het Dijkkwartier heel groot is. Klopt dat? Het voorstel behelst een deel van de dijk van de Helderse zeekering. Maar als de gemeente Den Helder het heeft over het Dijkkwartier (en in de besluitvorming) gaat dit dan over een gedeelte of over het gehele Dijkkwartier (van Huisduinen tot de TESO-haven)?
- De heer Van Wamel zegt dat men wordt geacht te tekenen bij het kruisje. Als getekend wordt voor fase I, wordt voor alle fases getekend (1 t/m 5), van Huisduinen tot de TESO.

De voorzitter dankt daarop de heer Van Wamel voor zijn bijdrage.

Kaderstellende rol

De voorzitter wijst de fractie BBB op het reglement van orde dat bepaalt dat er per fractie maximaal twee personen mogen deelnemen aan de vergadering. Zij verzoekt de derde persoon de tafel te verlaten.

4. Meerjarenperspectief 2026-2030 (25.0389112)

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Voorliggend besluit:

Het vaststellen van:

- 1. Het meerjarenperspectief 2026-2030;*
- 2. De stijging van de belastingopbrengst, gemiddeld genomen over de heffingscategorieën watersysteemheffing en zuiveringsheffing, met 8,6% in 2026, 8,8% in 2027, 8,9% in 2028 en 2029 en 4,4% in 2030;*
- 3. De jaarschijf 2026 als kader voor de begroting 2026.*

De voorzitter geeft aan het MJP de richtlijn is voor de inhoudelijke en financiële koers van HHNK en de bespreking dus een belangrijk moment is in vergadercyclus. De basis zijn de Deltavisie, het waterplan HHNK 2022-2027 en het coalitieprogramma 'Water verbindt'.

Technische vragen zijn beantwoord op het inloopspreekuur en nadien nog (zie iBabs). De voorzitter verzoekt om deze niet meer te herhalen.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat er mede op instigatie van de Klankbordgroep is gekozen voor een nieuwe benadering. Hij complimenteert de organisatie met de wijze waarop de suggesties van de KBG zijn verwerkt en de KBG met hun inbreng waardoor het MJP in vruchtbare samenwerking duidelijk is verbeterd (inhoud en presentatie). Er wordt nader geëvalueerd want er zijn nog meer verbeterpunten. De vijf categorieën -met heldere uitleg- bieden duidelijkheid voor wat betreft de richting. De leesbaarheid is duidelijk toegenomen, ook door een betere rubricering van de informatie.

Nadat in T2 2024 werd geconstateerd dat de vacatures moeilijk in te vullen bleken te zijn, is in dit MJP nadrukkelijk gekeken naar 'neen, tenzij'. Dus eerst vacatures opvullen, samenwerken, mogelijk intern slimme zetten doen en daarna inventariseren wat nodig is om het werk goed te doen. Zie pagina 18: *'We hebben actief gestuurd op een zo beperkt mogelijke verhoging van budgetten en kredieten. Hierbij hebben we gezocht naar oplossingen en de aanvraag van extra formatieplaatsen weten te beperken tot de fte's genoemd onder de bestuurlijke keuzes. Dit is mede bewerkstelligd door toegekende formatieplekken uit eerdere keuzewijzers te benutten voor gelijksoortige functies die nu meer nodig zijn'*. Er is nadrukkelijk gekeken hoe bestaande fte's opnieuw konden worden verdeeld om zodoende zo min mogelijk nieuwe fte's in het MJP op te voeren.

De voorzitter verwelkomt de heer Frowijn.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) zegt dat de zuiveringsheffing de komende jaren tot en met 2029 behoorlijk stijgt en dat het tarief per 2030 scherp daalt. Dat is verbazingwekkend gezien de start van 'De Grote Verbouwing' van de zuiveringen. Graag uitleg. Pagina 23. De kosten voor stedelijk afvalwater vallen lager uit omdat er geen gemeenten meer zijn die dit willen overdragen aan HHNK. Wat is daarvan de reden? De fractie zou juist graag zien dat HHNK veel stedelijk water in beheer krijgt omdat bij een overvloed aan water het landelijk gebied het afvoerputje wordt van stedelijk water. Dus moet HHNK 'vooraan staan' en mogelijk beter zicht heeft op de waterkwaliteit. Pagina 25. Herbestemming Noorderpolderhuis. De rondleiding was zeer leerzaam en de fractie steunt dan ook de herbestemming van de basisvariant ad € 2,9 miljoen hoewel de fractie zich afvraagt of dat bedrag toereikend zal zijn. Pagina 26. De Haukesschutsluis moet volgens de fractie gerenoveerd worden. Vraag: kan dit zonder provinciale steun? Verzoek aan de portefeuillehouder om zich sterk te maken voor de realisatie en het binnenhalen van de benodigde financiën bij de Provincie. met welke verdeelsleutel we met de provincie de sluis gaan vervangen. Pagina 31-32. De schuldenontwikkeling 2020-2040 is 'de stip op de horizon' (€ 465 miljoen). Verhouding omvang schuld/belastingopbrengst: 1, dus HHNK blijft binnen de

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

bandbreedte van 2. Lijkt mooi maar de verhouding kapitaallasten/rentelasten en totale lasten bedraagt 9,6%.

Boeren Burgers Waterbelang maakt zich zorgen over de rentelasten. Het geld kan beter aan de taken worden besteed.

De lening van € 5,61 miljoen¹ tegen 0% rente was eenmalig. Er moet extra geld worden aangetrokken (circa € 60 miljoen) en zal HHNK rekening moeten houden met een negatief saldo op de rekeningcourant. De fractie vindt dit een zorgelijke ontwikkeling.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) vindt het een gedegen MJP dat optimaal aansluit op de huidige turbulente ontwikkelingen in binnen- en buitenland die hun uitwerking op het werk van HHNK en de risico's niet zal missen. Dank voor de beantwoording van de technische vragen. Het is positief dat zo goed mogelijk is aangesloten bij de visie van de KBG die haar werkzaamheden overigens continueert. Mevrouw Glashouwer zegt met veel plezier deel uit te mogen maken van deze KBG.
Kanttekeningen bij bestuurlijke keuzes: 1. Ruimtelijke adaptatie: het budget is verdubbeld. Graag een inhoudelijke uitleg van de portefeuillehouder. 2. Crisisbeheersing vergt meer fte om de basis op orde te brengen. Zijn de plannen toereikend en hoe wendbaar is HHNK dan richting toekomst? 3. Inhuurbudget: er wordt gestreefd naar optimale flexibiliteit. Graag nadere uitleg. Wat wordt bedoeld met de inzet op personele doelmatigheid? 4. Vergunning, handhaving en toezicht: de versteviging van deze VTH-taken wordt duurder. Maar wat moet er nog worden verstevigd? Welke risico's loopt HHNK als de versteviging niet lukt? 5. Het Hiemstra-onderzoek wordt besproken. Er liggen behoorlijke uitdagingen voor wat betreft de wensen/eisen, onder andere met betrekking tot de personeelskrapte. Het CDA blijft pleiten voor een proactieve discussie binnen het CHI over te maken keuzes bij schaarse capaciteit. Want -zo blijkt uit diverse stukken- dat er zaken gebeuren waar men nadien over had kunnen discussiëren over: wat heeft voor HHNK prioriteit?
- De heer Zoon (PvdD) wil weten hoe het CDA de genoemde verdubbeling van de ruimtelijke adaptatie-kosten waardeert: positief of negatief?
- Mevrouw Glashouwer (CDA) zegt dat de verdubbeling ging over de VTH ('Daar heb ik het niet over verdubbeling gehad, voor zover ik me kan herinneren'). Maar zij krijgt onvoldoende scherp wat nodig is zodat zij niet kan wegen of de kosten daaraan besteed moeten worden. Dat is een open vraag aan de portefeuillehouder.
- De heer Cramer (VVD) vindt het MJP 'een knap stukje werk' waaraan velen een bijdrage hebben geleverd. Er moet altijd gezocht worden naar een balans tussen noodzaak/ambitie én mogelijkheid/haalbaarheid. Steeds blijkt hoeveel aanpassingen er gaandeweg op diverse terreinen worden doorgevoerd. Het exploitatieresultaat lijkt licht te verbeteren in de jaren 2026-2027. De daaropvolgende jaren zijn de uitkomsten wat minder. Maar er vinden intussen wél grote veranderingen plaats. Zie de betere uitkomsten met betrekking tot de financieringskosten en dividend van de NWB. Wat de financieringskosten betreft is de VVD blij met de meetbare resultaten van een aantal -op instigatie van de VVD genomen maatregelen- zoals het eerder innen van de HWBP-bonnetjes en het normaliseren van de betalingstermijn. Samen met de -helaas naar achter schuivende investeringen- heeft dit geleid tot een aanzienlijk beter resultaat dan door velen voor mogelijk gehouden. Deze 'meevallers' tellen op tot ruim € 19 miljoen.

¹ Spreker bedoelt 651 miljoen euro, in 2021 geleend van de NWB tegen 0% met een looptijd van 15 jaar.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Indien voor deze verbeteringen zou worden gecorrigeerd, blijkt dat in de planperiode van 2026-2029 extra kosten worden gemaakt van ruim € 19 miljoen. Inclusief de voorgestelde discretionaire ruimte van € 15,6 miljoen.

Volgens het oude MJP zouden de totale reserves eind 2029 uitkomen op € 50,8 miljoen. In het nieuwe op € 42,8 miljoen (- ruim € 8 miljoen). De voorzieningen lopen in deze periode met ruim € 10 miljoen terug. Dit leidt per saldo tot een jaarlijkse belastingtoename van gemiddeld meer dan 8 ½ %. Ruim boven de verwachte inflatie en de voorspelde loonstijgingen.

Deze VVD vindt deze reële kostenstijging voor de ingelanden -ook als rekening wordt gehouden met de toename van klimaat-, wet- en regelgeving-gedreven kosten en investeringen moeilijk verteerbaar.

De VVD vindt dat college zich heeft ingezet om vermijdbare kosten te minimaliseren, ziet de fractie opties om -zonder afbreuk te doen aan de kerntaken- besparingen te realiseren. Zoals bijvoorbeeld: 1. Een gerichte serie vervolgacties voortvloeiend uit de uitkomsten van de deskresearch; 2. Het temporiseren in tijd/intensiteit van een aantal bovenwettelijke ambities/bestaande beleidslijnen op het gebied van onder andere energieopwekking en ecologie; 3. Het versoberen van de uitvoering of scope van een aantal op zich noodzakelijke zaken uit de discretionaire ruimte. De VVD stelt niet dat die per se onnodig/overtollig zijn, maar temporiseren of versobering is denkbaar.

De VVD zou graag zien dat in de jaarlaag 2026 de exploitatielasten worden teruggebracht met minimaal € 3,2 miljoen (de discretionaire ruimte), zonder dat dit bedrag uitsluitend in die ruimte moet worden gevonden. De fractie roept het college op de benodigde acties hiervoor in gang te zetten.

De noodzaak wordt onderstreept nu in de T1-rapportage een behoorlijke exploitatiewaarschuwing is afgegeven, van bijna € 2,8 miljoen.

De VVD is ongelukkig met regelmatige tussentijdse aanvragen voor extra budgettaire ruimte gedurende een begrotingsjaar. Uitgangspunt voor de fractie: een eventuele budgetuitbreiding met ingang van 2026 dient in beginsel binnen de eigen portefeuille te worden opgevangen. De doelstelling van de VVD blijft, te komen tot een matiging van de belastingstijging.

- De heer Kramer (BBB) kan zich grotendeels vinden in de analyse van de VVD. Ook de BBB hecht aan een goed financieel beleidskader en de fractie maakt zich zorgen: in de planperiode lopen de voorzieningen met € 10 miljoen terug, er wordt € 16 miljoen geput uit de reserve en € 16 miljoen wordt geboekt als lagere rentelasten. Zodoende droogt het exploitatietekort kunstmatig op. HHNK kan weliswaar altijd de belastingen verhogen, maar daarmee zijn de ingezetenen niet altijd gebaat. Kan vóór het CHI inzichtelijk worden gemaakt hoe de doelstellingen uit het MJP zich verhouden tot de voorgestelde investeringen? Met een onderscheid tussen wettelijke en bovenwettelijke doelen én een eerste prioritering van projecten. De investeringsruimte bedraagt op jaarbasis € 40 miljoen terwijl er soms op jaarlaag circa € 60-€70 miljoen wordt aangevraagd. Het is bekend dat niet alles kan worden gerealiseerd. Maar voorkomen moet worden dat het MJP een optelsom wordt van losse portefeuilles, moet helder worden wat echt belangrijk is voor HHNK in totaliteit. En: waarin wordt gesneden zodra er keuzes moeten worden gemaakt? De BBB zou deze vragen vóór het CHI beantwoord willen zien. Crisisbeheersing: de BBB steunt de versterking van het crisismanagement. Maar maakt zich wel zorgen om nu al structureel middelen te reserveren in het MJP (+ 4 fte) terwijl ook wordt gemeld dat goed moet worden nagegaan waar de fte's van toegevoegde waarde kunnen zijn. Jaar-op-jaar is sprake van extra kosten van € 1,4 miljoen. Opgeteld € 8,3 extra investeringen in de planperiode. In december 2024 is de integrale benadering besproken met de portefeuillehouder. Noodzakelijk, met specifiek aandacht voor het aanwijzen/beschermen van kritieke

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

processen. En dit werd ook erkend. Maar tot op heden zijn nog onvoldoende concrete uitwerkingen en resultaten zichtbaar hoewel er al wel sprake is van een aanzienlijke (wenselijke) structurele uitbreiding. Mocht de dijkgraaf al zijn gestart met de informatievoorziening, 'the warroom', de informatiepanelen dan is het goed om voor de CHI-vergadering daar duiding bij te geven wat al is gerealiseerd.

De BBB wil graag weten wat de concrete doelen zijn van de structurele reservering en vermelde uitgaven. En wat zijn de bestuurlijke/strategische risico's als besluiten pas na vaststelling van de gedragen uitvoeringsagenda, beoogde middelen, fte's in het MJP worden opgenomen? Dus hoe realistisch is het om al in 2026 al 'gas te geven' als het plan nog moet worden gepresenteerd en goedgekeurd en mensen nog moeten worden aangenomen. Mogelijk moet HHNK hiervoor wat meer tijd nemen.

Huidige formatie: welke specifieke werkzaamheden/resultaten verwacht HHNK met de extra fte's te realiseren in de komende planperiode. Wordt de bestaande capaciteit op de juiste manier ingezet? En kan concreet worden gemaakt welke uitbreiding noodzakelijk wordt geacht?

Expliciet aanwijzen/prioriteren en beschermen kritieke processen: waarop wordt de capaciteit op ingezet en is daarover al meer bekend?

Toezichhoudende taak: de BBB hecht veel waarde aan effectief toezicht en handhaving om aan de wettelijke vereisten te voldoen. Maar toch heeft de BBB zorgen over de voorgestelde structurele uitbreiding met fte's en de kosten. Op 11 februari is het beleid opnieuw vastgesteld door D&H (met daaraan gekoppeld programma). Dat is op 13 maart als ingekomen stuk verspreid. Een goed stuk dat niet is besproken. Maar een verwijzing naar de uitbreiding zoals voorgesteld ontbreekt. Een dergelijke koppeling is belangrijk voor het begrip.

Het stuk ging niet alleen over handhaving maar tevens over preventiebeleid en de mogelijk te behalen voordelen (niet gespecificeerd). Verzoek aan de portefeuillehouder om na te gaan welke voordelen nog meer mogelijk zijn (dan alleen capaciteitsuitbreiding te doen). Er blijkt al nieuw personeel te zijn aangetrokken dat een inwerkprogramma volgt. Hoeveel nieuw personeel kan HHNK in deze periode absorberen?

De BBB heeft geen behoefte aan een gedetailleerd plan, maar zou wel graag meer context ontvangen rondom het gevraagde in relatie tot het eerder vastgestelde.

- De heer Heijne (Water & Natuur) vraagt nadere uitleg van de BBB over de specifieke geldreservering bij de toevoeging van een specifiek aantal fte's (op welke wordt bedoeld) en wat is de politieke visie van de BBB op de extra specifieke fte's (moeten we dit wel willen/doen?).
- De heer Kramer (BBB) antwoordt dat het hem ging over zowel de crisisbeheersing als het onderdeel VTH. De fractie is niet principieel tegen fte's maar -net als het CDA- wil de BBB een betere onderbouwing om te kunnen begrijpen waarvoor die worden aangewend. Tevens de vraag of ook gekeken is naar andere mogelijkheden. Op basis daarvan kan bepaald worden of deze fte's daadwerkelijk gerechtvaardigd zijn.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) complimenteert de portefeuillehouder en organisatie met de leesbaarheid en inhoud van het MJP. Het is positief dat het voorstel tot aanpassing van de legesverordening begin Q4 2025 aan het CHI wordt voorgelegd. Er staan momenteel 41 punten op de lijst niet-beïnvloedbare ontwikkelingen. Ook de post 'hogere leges'. Waarom wordt deze als zodanig gekwalificeerd? Deze post is volgens GW&L wél beïnvloedbaar (kosten en opbrengsten). Mogelijk zijn er wel meer posten die andere gewogen kunnen worden.

Gedurende de zittingsperiode van de heer Dickhoff (zeven jaar) zijn de egalisatiereserves in het vierde jaar altijd positief, net als nu. Pagina 28. In 2026 worden een negatieve

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

bestemmingsreserves voor tariefseglisatie verwacht van € 56,4 miljoen en in 2029 positieve ad € 2,9 miljoen. Kan de portefeuillehouder garanderen dat uitgaande van de jaarlijkse gecalculeerde verhogingen in het volgende MJP (2027-2031) deze niet in het vierde jaar positief zijn maar vanaf het derde jaar (vanaf 2029 of zoveel eerder).

De voorzitter geeft aan dat deze vraag toch wel enigszins als technisch zou kunnen worden gekwalificeerd.

- De heer Lap (fractie Lap) zegt dat hij bij het MJP ook het rapport 'In de toekomst moet HHNK beter sturen op doelmatigheidsverbetering' heeft betrokken. De fractie Lap vindt dat HHNK zich meer moet focussen op de kerntaken. Het is prima dat HHNK streeft naar energieneutraliteit, maar dat moet primair aan marktpartijen worden gelaten. Als HHNK dit zelf wil oppakken kost dat geld én veel fte's, die nodig zijn voor andere taken. HHNK dient goed betrouwbaar te zijn voor wat betreft de onderzoeken/data en de uitgangspunten. HHNK heeft allerlei regels vastgelegd maar wijkt daarvan -zie het Dijkkwartier- regelmatig (tot zijn ongenoegen) aan alle kanten vanaf. Legesverordening: de fractie vindt dat bij de bespreking hiervan moet gekeken of de hoogte in verhouding is met het nut en rendement van de vergunning-aanvragers. De leges zijn immers al jaren niet meer verhoogd. Voorts vindt de fractie dat bepaalde beleidsonderwerpen bij het CHI thuishoren. Zoals het grondbeleid. Hij pleit voor een heroverweging zodat dit grondbeleid weer aan het CHI wordt gelaten.
- De heer Oudega (PvdA) is zeer te spreken over het heldere MJP. In de KBG zal nog nader worden gesproken over de opzet, maar de vooruitgang ten opzichte van de voorgaande sheets is noemenswaardig. Aanvulling bestemmingsreserves: omdat 2029 als 'positief jaar' wordt gewogen, leidt dit tot een vreemde verdeling van de tarieven. Terwijl deze juist zouden moeten dienen om schoksgewijze verandering in tarieven te voorkomen. Maar e.e.a. is wel een gevolg van het teveel dat de afgelopen jaren is geput uit de bestemmingsreserves. Ook de PvdA gaat ervan uit dat wordt vastgehouden aan 2029 omdat HHNK echt een eind moet maken aan negatieve reserves. Het is ook nog maar zeer de vraag of in 2030 2% nog wel 2% is. Leges dienen volgens de PvdA kostendekkend te zijn en hoopt dat er (na invoering van de nieuwe wet) voldoende duidelijkheid is om deze kostendekkend te maken. Het is dan inderdaad, zoals GW&L zei, geen niet-beïnvloedbare post. Kostenverhoging licenties Microsoft: HHNK poogt -met instemming van de PvdA- minder afhankelijk te worden van dit Amerikaanse bedrijf mede gezien de politieke risico's. Dit vergt tijd maar het proces dient doorgang te vinden ook als dit leidt tot hogere kosten. Crisisbeheersing/versterkt toezicht: de PvdA neemt aan dat de voorstellen -waarover bij de begroting wordt besloten- voldoende zijn onderbouwd. Ruimtelijke adaptatie: is het echt noodzakelijk om te komen tot een verdubbeling van het budget? De PvdA verwacht een programma ten behoeve van de beoordeling. De PvdA neemt aan dat HHNK afziet van een nieuw subsidieprogramma voor andere overheden die inmiddels weten dat zij er zelf geld aan moeten besteden. Lijst onzekerheden is eerlijk en transparant. De PvdA vindt het verstandig dat er geen 'slagen in de lucht' zijn gemaakt. Wel wil de fractie dat wordt ingezet op sturen op kostenbeheersing (hard nodig). Voor 'De Grote Verbouwing' komen steeds meer cijfers beschikbaar. Het is denkbaar dat er jaarlijks gemiddeld tussen de € 70-100 miljoen per jaar moet worden geïnvesteerd en dat de kapitaallasten oplopen tot tussen de € 40-60 miljoen per jaar. Daarbij moeten dan de toenemende exploitatiekosten nog worden opgeteld en een verdubbeling van de zuiveringsheffing doemt op. Terwijl de huidige 12,2% al bijna leidt tot een verdubbeling daarvan. De PvdA voorziet een enorme

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

(onvermijdbare) kostenstijging die vraagt om optimale kostenbeheersing. Temeer omdat er nog geen rekening is gehouden met de inflatie.

Deze stijging moet mede worden betaald door huishoudens waaronder met krappe beurzen. Die -stelt de PvdA- daarvoor gelukkig kunnen terugvallen op diverse compensatieregelingen.

HHNK houdt zich nu nog aan de schuldendrempel, maar die wordt in de toekomst onhoudbaar. De fractie hoort graag wanneer dit aan de orde komt.

- De heer Zoon (PvdD) wil niet nalaten een compliment te geven voor dit veel leesbaardere MJP. Het format maakt het inzichtelijk om vast te stellen waarmee HHNK wordt geconfronteerd. KBG: de fractie zou graag een verbeterde verwijzing naar de projectnummers waarderen.
Kaderrichtlijn Water: tot en met 2027 wordt extra geld gereserveerd voor het lopende maatregelenpakket. Er wordt wel verwezen naar de aansluitende planperiode zonder de financiële tabellen in te vullen. Opmerkelijk: de inspanningen lopen immers door. De PvdD vindt dat de KRW-kosten als structureel kunnen worden gelabeld (niet als incidenteel) gezien het huidige tempo en de haalbaarheid van de doelen.
Muskusrattenbestrijding: het plan van de Unie van Waterschappen stelt, dat er in 2034 geen levensvatbare populatie meer zou moeten bestaan. De fractie had dan ook een afbouw van personele inzet en kosten verwacht. Maar het MJP laat een stijging zien, zie ook de jaarlijkse muskusrattenrapportage. De indruk wordt gewekt, dat het huidige beleid niet het gewenste effect heeft. En de kosten staan als structureel vermeld. Terwijl het beleid zou moeten zijn dat dit eindig is.
ICT: er wordt een grote afhankelijkheid van de cloud-infrastructuur en inzet op extra Amerikaanse infrastructuur voorzien. Als de bedrijfsvoering (zoals dijkmonitoring) hiervan afhankelijk dreigt te worden, is dit riskant (bedrijfskritisch). Meerdere Europese overheden trekken zich terug uit de Amerikaanse cloud. HHNK zou moeten aansluiten bij het 30%-initiatief, of een Nederlandse cloud of moeten aansluiten bij GTP-NL of advies moeten aanvragen bij SURF. Om daarmee te voorkomen dat HHNK wordt geconfronteerd met een financiële 'lock-in', waar het MJP voor waarschuwt.
Financiële robuustheid van HHNK: er wordt een negatief exploitatieresultaat verwacht voor 2025. Het MJP wijst op de tekortkomingen van traditionele planning als die slechts is gebaseerd op algemene stijging en wijsheid. De tijd voor sober en doelmatig ligt wat de PvdD achter ons. Doelmatig is belangrijk maar past meer bij het dagelijks bestuur. Daadkrachtig en structureel beleid past meer bij het algemeen bestuur en het waterschap van de toekomst. Er zullen voldoende algemene reserves moeten zijn om snel te kunnen reageren.
De PvdD is geschrokken van de inbreng van de VVD en de BBB. Het schrappen van activiteiten en bezuinigingen zullen leiden tot problemen met het oog op wijzingen in het landelijk gebied. De PvdD heeft daar een andere visie op.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) vult aan dat door haar fractie gestelde technische vragen over 'de cloud' al zijn beantwoord. Ook het CDA maakt zich hierover zorgen.
- De heer Heijne (Water & Natuur) is positief over de nieuwe werkwijze. Het MJP is overzichtelijker en gestructureerder én bovenal: begrijpelijker. Dus dank aan de KBG. De portefeuillehouder en de organisatie.
Het Noorderpolderhuis wordt volgens HHNK 's website al gebruikt als vergaderruimte. Klopt dit en wordt het te zijner tijd ook commercieel verhuurd?
Onzekerheden (pagina 25 e.v.): W&N maakt zich vooral zorgen over de doorkijk naar de toekomst mede gezien de duidelijke en zorgwekkende passage over wat het college verwacht. De fractie betwijfelt of HHNK daarop wel is voorbereid.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Voldoende water: *'Door de positie van het huidige kabinet over het onderwerp Water en Bodem Sturend, is het onduidelijk welke veranderingen gaan komen. De verwachting is dat meer inzet en budget (€ PM) benodigd zal zijn voor onder andere meer adviezen vanuit ons'. Vraag: hoe gaat HHNK hiermee om?*

Gezond water: *'In 2025 wordt gestart met het proces voor nieuwe planperiode KRW, zowel intern als op landelijk niveau. Dit vormt een bouwsteen voor continuering vanaf 2028. Hierover vindt in 2026 besluitvorming plaats. Daarbij wordt ook gekeken naar de benodigde formatieve inzet voor de nieuwe programmaperiode'. Vraag is hoe HHNK denkt deze medewerkers aan te trekken nu dit nu al niet afdoende lijkt te lukken.*

Schoon water: *'Een doorkijk na de planperiode 2026-2030 laat momenteel een ingeschatte investeringsportefeuille zien van € 1 tot € 1,5 miljard tot 2045.'*

Bestuur en organisatie: *'Bepaalde kosten die nu gemaakt worden voor WOO (bijvoorbeeld software) lopen door na 2027. Hoe hoog dat is en door wie dit betaald wordt is nog niet duidelijk'. Nog los van de democratische en ethische aspecten ligt de vraag voor of HHNK überhaupt moet doorgaan met dubieuze Amerikaanse softwareclouds.*

Deze opsomming is slechts 50% van de door het college zelf al eerlijk genoteerde onzekerheden. Uiteraard kan het college niet alles op langere termijn voorspellen. In dat kader zijn de gevoerde discussies toch opmerkelijk. Vandaar dat -met het oog op de vele onzekerheden- W&N altijd blijft hameren op nut en noodzaak van preventieve maatregelen ten behoeve van klimaat, natuur en duurzaamheid. Als daarop nu wordt ingezet (ongeacht of het kerntaken zijn) kunnen zekere toekomstige kosten worden gedempt. In het MJP dient hiermee dan ook meer rekening te worden gehouden.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat de uitkomsten van een evaluatieonderzoek naar legeskosten in Q4 aan het CHI zullen worden voorgelegd inclusief concrete scenario's. Hij zal de complimenten voor de voorliggende stukken doorgeven aan de organisatie.
De portefeuillehouder ziet -in reactie op de inbreng vanuit de commissie- zelf geen reden voor zorgen voor wat betreft de financiële situatie. HHNK voldoet immers aan de normeringen en heeft de schuld goed in de hand. Het is voorts volstrekt logisch dat geld moet worden aangetrokken gezien de investeringen. HHNK kan langer teren op de bestaande lening vanwege de rente. Het is momenteel verstandiger om de rekeningcourant aan te spreken. Treasury beoordeelt de situatie elke drie maanden. Het tijdstip van uitkeringen ten behoeve van het Hoogwaterbeschermingsprogramma valt niet te voorspellen. Maar HHNK voert een verstandig beleid en is er geen enkele reden voor zorg.
Het is plezierig dat er waardering is voor de wijze waarop de inbreng van de KBG is terug te zien in de stukken.
HHNK steekt -zie Hiemstra-rapport- qua inhuur gunstig af ten opzichte van andere organisaties. Het wachten is nog op uitkomsten van het 109-onderzoek (hoe HHNK omgaat met inhuur).
Exploitatielasten: de visie van de VVD (bekostiging stijging en maning tot beperking) wordt naar verwachting in het CHI worden besproken. Zoals eerder aangegeven, is het absorptievermogen van nieuwe medewerkers begrensd gezien de tijd die moet worden gestoken om in te werken. Ook het intern doorstromen naar andere functies vergt capaciteit. Het Strategisch Personeelsplan is ambtelijk afgerond en biedt zicht op een duidelijke sturing. Er zijn veel zorgen uitgesproken over de financiering, maar die zijn er zeker ook over de toekomstige bemanning gezien de schaarsheid in de markt van de gewenste kennis.
Temporiseren: de portefeuillehouder vindt dat budgetruimte gezocht dient te worden binnen andere portefeuilles om daarmee 'de nulmeting vast te houden'.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Het is evident dat HHNK zich primair dient te richten op de eigen organisatie: de taken worden gaandeweg evenwel complexer wat leidt tot investeringen waarover zorgen blijken te bestaan.

Overigens wordt er nadrukkelijk wél geprioriteerd door HHNK. De portefeuillehouder stelt dat HHNK in toenemende mate risico's zal moeten afwegen omdat niet alles meer zal kunnen. Iets waar ook andere organisaties/overheden mee worden geconfronteerd. Afwegingen en prioriteringen zullen nadrukkelijk een plaats krijgen in de toekomstvisie 2050. In het MJP kunnen geen kosten worden opgenomen die niet te rubriceren, uitlegbaar of hard te maken zijn. Hoewel D&H wél oog heeft voor alles wat op het waterschap lijkt af te komen.

Reserves: er is in het coalitieakkoord gekozen voor een gelijkmatig ontwikkeling van de tarieven. Met een uitwerking op de reserves. Het is uiteindelijk aan het algemeen bestuur te bepalen hoe hiermee om te gaan. Reserves: er wordt alles gedaan om vast te houden aan het niveau 2029. Op basis van huidige kennis wordt dit ook gehaald. Het is ook als zodanig aan de toezichthouders gecommuniceerd maar 'de wereld is ingewikkeld'. Maar het is uiteindelijk aan het algemeen bestuur hoe hiermee om te gaan.

De voorzieningen worden weer aangevuld.

Als bepaalde investeringen niet zouden worden gedaan zal dit op enige termijn kostenverhogend uitpakken. De energiemarkt is momenteel 'zeer nukkig', maar de portefeuillehouder wijst erop dat de gepleegde investeringen de afhankelijkheid van HHNK van marktpartijen wel heeft verminderd.

Energieneutraliteit: HHNK investeert hierin geen fte's, wel in hardware e.d.

Prestatienummers: deze staan wel in de begroting/concernrapportage maar (nog) niet in het MJP. Dit punt zou door de KBG kunnen worden besproken.

Schuldendrempel: het is aan het algemeen bestuur om hiermee om te gaan. Sommige waterschappen kampen al met forse schulden. Het is inderdaad de vraag hoe om te gaan met de voorziene forse investeringen. De portefeuillehouder veronderstelt dat de wal het schip zal keren en kijkt uit naar de bespreking van dit thema (afwegingen, prioritering e.d.) in het CHI.

Muskusratten: het streven is gericht om vanaf 2034 muskusrattenvrij te zijn. Meerdere provincies zitten goed op schema (oostgrens en noorden) maar Zuid- en Noord-Holland zijn een ideaal leefgebied voor muskusratten. Meer inzet leidt tot betere resultaten. Zonder de aanwezigheid van muskusratten hoeven ze ook niet te worden bestreden. De grensbewaking blijft in stand omdat met name Duitsland minder alert is en de instroom uit buurlanden dus blijft aanhouden. HHNK staat aan de lat voor een solidariteitsbijdrage ten behoeve van de oostelijke provincies.

Er zijn veel diverse onzekerheden met een behoorlijke impact, ook financieel. De visie 2050 zal een belangrijk onderdeel vormen voor de toekomstige MJP's.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt in reactie op Boeren Burgers Waterbelang dat er drie opties op tafel liggen voor de aanpak van de Haukesschutsluis: nieuwbouw, renovatie of eenzelfde (kleinere) sluis bouwen naast de bestaande en die dempen. Persoonlijk hoopt de portefeuillehouder dat gekozen kan worden voor de financieel voordeligere renovatie. Het aantal doorvaarten is gering. Er vindt goed overleg plaats met de Provincie en er wordt nog gesproken met de gemeente Hollands Kroon.

De voorzitter verwelkomt portefeuillehouder Beemsterboer die inmiddels is gearriveerd.

- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) deelt de door Water & Natuur uitgesproken zorgen over schoon water. Zij is graag bereid om meer informatie te verstrekken, maar zonder getallen kan zij zich slechts beperken tot een bandbreedte. Gaandeweg zal meer duidelijk worden wat te verwachten in 'De Grote Verbouwing'. Waarin het algemeen bestuur in alle stappen wordt meegenomen.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) antwoordt richting Boeren Burgers Waterbelang dat het onderhoud stedelijk water door drie gemeenten nog niet aan HHNK is overgedragen. Waaronder Amsterdam. Maar die gemeente heeft aangegeven niet tot overdracht van het onderhoud van noordelijke water aan HHNK te zullen overgaan. HHNK vindt dit een prima gedachte. In Oostzaan betreft het een minimaal stukje en de portefeuillehouder is voornemens om ook deze afdracht af te gaan ronden.
Het Noorderpolderhuis zal niet breed commercieel worden ingezet (mede gezien de kwetsbaarheid). HHNK ontwikkelt er wel vergaderruimtes voor eigen gebruik (zodat men niet meer elders ruimte hoeft te huren). Het beheer van de muskusrattenstichting houdt er nu kantoor en blijft daar. HHNK wil het Noorderpolderhuis wel vaker laten gebruiken en er wordt overwogen om de Herenkamer beschikbaar te stellen voor trouwerijen e.d. (niet voor de feesten). Er wordt eerst gerenoveerd en her-bestemd waardoor het polderhuis ook minder kwetsbaar zal worden.
De prijs is gebaseerd op gedegen onderzoek en er is gekozen voor de haalbare minvariant.
Ruimtelijke adaptatie: de portefeuillehouder is blij met de diverse vragen en kanttekeningen. In aansluiting op Water & Natuur stelt zij, dat investeringen nu in ruimtelijke adaptatie kosten op een later moment kunnen voorkomen.
Waterschappen houden zich overigens al jaren bezig met ruimtelijke adaptatie. Het moment is aangebroken om extra geld te investeren in ruimtelijke adaptatie. In het op te stellen programmabudget wordt ruimte gemaakt om desgewenst te kunnen schuiven in tijd. De totale schade in Noord-Holland wordt op € 22 ½ miljoen geschat als niets wordt gedaan aan de preventie van mogelijke wateroverlast (€ ½ miljard) en droogte en de gevolgen daarvan (€ 2 ½ miljard). Stedelijke gebieden worden in toenemende mate kwetsbaar voor de enorme gevolgen van de klimaatveranderingen. HHNK *moet* hierover aan de gang met de portefeuille ruimtelijke adaptatie: Noord-Holland *moet* in 2050 klimaatbestendig zijn ingericht. Dit vergt van HHNK € 1 miljoen per jaar waarmee voor 31% wordt bijgedragen aan de totale opgave. In het stedelijk gebied wordt niet meer alleen gekeken naar maatregelen tegen wateroverlast maar ook naar droogte en hittestress. Er zullen nadrukkelijk strategische afwegingen moeten worden gemaakt. HHNK meent dat het waterschap met deze 31% zijn verantwoordelijkheid neemt zonder het speelveld te domineren. Uiteindelijk hebben gemeenten, provincies en Rijk ook een verantwoordelijkheid.
HHNK heeft ook te maken met 'water en bodem sturend' en wordt gepoogd om invloed uit te oefenen op keuzes van bijvoorbeeld woningcorporaties. Het programma ruimtelijke adaptatie zal dan ook breder worden. De KAN-subsidie (Klimaat Actief Noorderkwartier), € 500k per jaar voor 26 gemeenten wordt beëindigd. Er zijn hardere maatregelen nodig en er wordt dan ook een programma opgesteld (met budget).
Portefeuillehouder Hartog kan zich overigens vinden in de woorden van de heer Heijne dat uitstel van investeringen op termijn inderdaad zal leiden tot hogere kosten. Investeringen en daadkracht is nodig met de kennis van nu en het gegeven dat het werkgebied van HHNK heel laag ligt wat dus kwetsbaar maakt.
- De dijkgraaf antwoordt de vragen over crisisbeheersing en VTA. HHNK heeft een visie 'Crisisbeheersing 2030' vastgesteld waaraan twee duidelijke elementen aan zijn toegevoegd: 1. risicomanagement: HHNK tracht vooraf risico's te herkennen en daarop te sturen en 2. het managen met interne en externe stakeholders.
Het waterschap probeert daarmee tijdig in kaart te brengen met welke klimaatveranderingen HHNK rekening dient te houden. Men dient zich terdege te realiseren dat 80% van het werkgebied onder NAP ligt dat moet worden bemalen. HHNK beschikt al over een storingsdienst maar de klimaatveranderingen vergen meer, te weten

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

een andere, flexibele, werkwijze. De Veiligheidsregio beperkt zich tot het bestrijden van effecten maar deze treedt niet preventief op. Defensie moet steeds meer capaciteit vrijhouden voor inzet aan de oostgrens van Europa en kan dus in voorkomende gevallen niet meer bijspringen. Dus HHNK zal met derden moeten schakelen ten behoeve van de noodzakelijke capaciteit. Er moet worden geïnvesteerd in de relaties met stakeholders. Dit maakt HHNK wendbaar genoeg. Achtervang wordt geleverd door de eigen organisatie en externe partijen. De dijkgraaf denkt dat het waterschap zodoende afdoende is toegerust.

Wat als hiervan wordt afgezien? Met als redenering: 'Het gaat net zolang goed tot het fout gaat'. Het is een vaststaand feit dat HHNK opereert in een risicovol gebied. Dat er decennia geleden na problemen in Anna Paulowna pompen zijn aangeschaft en er vervolgens een storingsdienst is opgericht en na 2021 het Programma Crisisbeheersing in de genen (CING) werd geïntroduceerd en nu presenteert het waterschap aan de voorkant 'Visie Crisisbeheersing 2030'.

Er wordt veel geld geïnvesteerd maar met betrekking tot crisisbeheersing wordt er gestuurd op publieke waarden, niet op een business-casus. HHNK heeft dus geen keuze dan zich goed voor te bereiden op eventualiteiten. D&H vraagt budget aan het algemeen bestuur (dat gaat over 'wat doen we', de organisatie over het 'hoe'). Het aantal functionarissen en hun inschaling heeft de dijkgraaf niet voorhanden maar er zijn deskundigen op het terrein van risicobeheersing nodig voor de crisisorganisatie die zich ook meer gaan bezighouden met het netwerk. Kortom: er worden andere vaardigheden gezocht dan nodig voor de storingsdienst. Er is inmiddels een interim-manager aangetrokken die dit proces gaat aansturen. Als van deze operatie wordt afgezien, dan kan HHNK niet investeren op het verder door-ontwikkelen van het informatieknooppunt en zal het risicomangement én het actualiseren van draaiboeken voor grotere scenario's achterblijven. Los hiervan nopen oproepen van het Rijk (grotere weerbaarheid) en de 'The European Water Resilience Strategy' tot investeringen.

Toezichthoudende taken: er is inmiddels een inhaalslag VTH ingezet en er is een beleidsplan opgezet alsmede een Handhavingsuitvoeringsplan. Een aantal taken blijkt niet afdoende te zijn meegenomen. Pagina 25: *'In de huidige situatie is er geen of nauwelijks ruimte voor:*

- a. toezicht op informatieplichten*
- b. toezicht op on-vergunde/illegale zaken (actief toezicht)*
- c. toezicht op/werkzaamheden voor vergunningverlening en toezicht voor maatregelen op het gebied van waterkwaliteit die mede gelieerd zijn aan het KRW-impulsprogramma 2024-2027*
- d. borging van onze wettelijk verplichte VTH beleid- en uitvoeringscyclus (BIG-8) en projectbegeleiding'.*

Bestuurlijke risico's hiervan:

1. Het overschrijden van de minimumgrens. HNK beschikt momenteel over onvoldoende capaciteit. Het kan niet zo zijn dat HHNK terecht wordt aangesproken door bijvoorbeeld de Omgevingsdienst op het niet op orde hebben van eigen taken.
 2. Handhaving/toezichthouden: HHNK zal bij overtreding snel moeten (kunnen) acteren. tijdig moeten kunnen controleren en ingrijpen.
- Voorkomen moet worden dat HHNK wordt overrompeld door situaties. De taken zakken nu door het minimum. De vacatures worden deels ingevuld en er loopt een intern opleidingstraject ten behoeve van een meer generieke functie-invulling door vergunningverleners, handhavers en toezichthouders.

Tweede termijn

- De heer Heijne (Water & Natuur) vindt het opvallend dat het moeilijk blijkt te zijn niet te focussen op de technische aspecten. Hij signaleert twee stromingen. Simplistisch

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

samengevat de groep die wil investeren zodra het kan ten behoeve van een betere toekomst en diegenen die nu sober en doelmatig willen begroten en verdere ontwikkelingen afwachten. Vindt niet ook de VVD het verstandiger om te investeren in preventieve maatregelen waarvan men in de toekomst waarschijnlijk profijt heeft? De portefeuillehouder verklaren dat dit moeilijk kan worden begroot, waarmee de heer Heijne het oneens is. Wetende dat er veel onzekerheden aankomen, dan kan daarop worden geanticipeerd in de begroting door grotere reserves aan te leggen. Wil de VVD dit echt niet of denkt de VVD toch wat genuanceerder?

- De heer Cramer (VVD) trapt af met de zin: de optelsom van op zich redelijke wensen kan toch leiden tot een onredelijke last. Alle bevlogen portefeuillehouders staan voor hun taken en collectiviteit. Daaraan twijfelt de VVD absoluut niet. Maar naast het waterschap vragen ook andere overheden inwoners/ingelanden om een additioneel deel van hun inkomen af te staan in de vorm van belastingen. De VVD vindt het dan ook noodzakelijk dat de samenleving goed afweegt op welke onderwerpen de beperkte middelen het doelmatigst worden ingezet. Het gaat nadrukkelijk niet alleen maar over begrippen als sober en doelmatig. Maar hoe wegen we af wat er moet, kan en wat we willen. Als men vindt dat -om de eigen politieke overtuiging te realiseren- de middelen die daarvoor moeten worden ingezet ondergeschikt zijn, kan dit ertoe leiden dat men een boekhoudkundige benadering van anderen bekrompen acht. Anderzijds kan men niet om de realiteit heen dat de 1,2 inwoners van het werkgebied elke dag hun inkomen moeten herverdelen. Dus elke euro die HHNK aan belastingen int, kan men niet anderszins besteden (aan de verduurzaming van de woning, verbetering eigen omstandigheden of levensomstandigheden e.d.). De VVD vindt dat bij elke besteding moet worden nagegaan wat verstandig is op korte, middellange als langere termijn. En uiteraard baseert de VVD de politieke afwegingen niet puur op 'boekhouden': dan zouden immers veel van de investeringsvoorstellen niet door de VVD zijn geaccordeerd. De VVD heeft de afgelopen jaren steevast en begrotingen/meerjaren-projecties ook als deze ver uitstegen boven de zelfopgelegde norm (in het verkiezingsprogramma en het collegeprogramma). Uit volle overtuiging en nadat de fractie zich heeft laten overtuigen door dagelijks bestuursleden. Maar de VVD zal voorstellen blijven toetsen op doelmatigheid, effectiviteit en efficiency.
- De heer Heijne (Water & Natuur) signaleert dat er grote verschillen bestaan tussen de politieke opvattingen van W&N en de VVD.
- De heer Zoon (PvdD) schrikt van de inbreng van de VVD. Immers: als er in het verleden meer was geïnvesteerd in de veenweidegebieden (hogere waterstand dan nu) was er veel geld bespaard. Idem dito in het geval meer was ingestoken op biologische landbouw (had besparingen opgeleverd voor wat betreft KRW-maatregelen).
- De heer Kramer (BBB) vindt het bijzonder dat KRW-normen alleen maar worden gekoppeld aan agrariërs/boeren. Immers: iedereen maakt gebruik van het toilet en slikt medicijnen. De mens is de grootste vervuiler. De BBB kan het betoog van de PvdD grotendeels volgen: 'als, als, als': 'maar hadden moeten zijn liggen ook op het kerkhof'. De BBB zou enige nuancering waarderen in de wetenschap dat de hele maatschappij vervuilt.
- De heer Zoon (PvdD) wil als nuancering best toevoegen, dat er eerder had moeten worden geïnvesteerd in bepaalde toepassingen van de rwzi's maar het wordt landelijk erkend dat met betrekking tot de KRW het grootste probleem zit in agrarisch gebied.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- De heer Kramer (BBB) wijst erop dat de KRW niet alleen van toepassing is op agrarisch gebied. Dat er grotendeels meetwaarden in een agrarisch gebied worden aangetroffen is een logisch gevolg van het feit dat 'we nu eenmaal in een heel groot agrarisch gebied leven en wonen'. Alle inwoners hebben te maken met de KRW-normen en alle maatregelen worden in ieders belang getroffen. Hij signaleert steeds een sneer naar de landbouw, maar daarin gaat de heer Kramer niet in mee en zal er telkens op reageren.
- De heer Zoon (PvdD) geeft aan dat de heer Kramer 'er dan een hele kluit aan zal krijgen'. Het klopt dat HHNK een groot landbouwareaal herbergt. Maar de grote vervuiling stamt niet uit Amsterdam maar zal eerder uit het landelijk gebied vandaan komen.
- De heer Kramer (BBB) vindt dit een stigmatiserende opmerking. Hij roept de PvdD op zich tot feiten te beperken en met onderbouwing te komen. Uiteindelijk moet het goede gesprek gaan over de inhoud, niet suggesties. Hij begrijpt dat de PvdD een bepaald punt wil maken maar zou enige nuancering waarderen.
- De heer Zoon (PvdD) heeft behoefte aan een reactie.

Maar de voorzitter verzoekt om dat...

- De heer Zoon (PvdD) niet te doen? Waarop de heer Zoon aangeeft hierop in het CHI terug te zullen komen: 'Wij zijn een verontreinigd gebied, zoals u weet'. De fractie is content met de reactie van portefeuillehouder Hartog over de ruimtelijke adaptatie gezien de aansluiting bij de Visie 2050+. Hierin valt ook te lezen dat niet alles zal lukken en het is evident dat er grote keuzes moeten worden gemaakt. Het is positief dat meerdere fracties zorgen hebben over het 'cloud-beleid'.
- De heer Oudega (PvdA) dankt voor de heldere beantwoording met name ook met betrekking tot de ruimtelijke adaptatie. Het is waar dat in het verleden veel zaken anders hadden moeten worden gedaan in Nederland en er is ook niet geluisterd naar diegenen die dit al aangaven. Hij wil zich concentreren op de taken die zich nu aandienen. Hij kan zich grotendeels vinden in de door de VVD uitgesproken zorgen 'alleen verschillen we van mening over wat er daarna moet gebeuren: en dat is dan toch jammer'.
- De heer Heijne (Water & Natuur) vindt dat bestuurders vooruit moeten kijken juist door te willen leren van fouten uit het verleden. Water & Natuur vindt dat dit nog onvoldoende gebeurt in de MJP's. Vervolgens geeft hij aan dat hij de vergadering nu moet verlaten.

De voorzitter wijst Water & Natuur erop dat fracties de mogelijkheid hebben zich door een tweede persoon te laten vervangen.

- De heer Oudega (PvdA) leert graag van de geschiedenis en vindt dat dit absoluut -en altijd- moet gebeuren. Maar hij wil de nadruk leggen op wat er nu staat te gebeuren.
- De heer Lap (fractie Lap) herhaalt zijn oproep om het grondbeleid over te hevelen van het dagelijks bestuur naar het algemeen bestuur.

De voorzitter adviseert de Lap om dit voorstel van orde desgewenst als verzoek in te dienen.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) maakt zich zorgen over de toekomst. Ook de PvdA heeft niet zomaar opgeroepen om 2029 positief af te sluiten. Dat kan door te draaien aan of de knop kosten of de knop baten. Het lijkt hem niet de bedoeling -kijkend naar de onzekerheden- om telkens het vierde jaar positief te eindigen

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

en de daarop volgende jaren omdat daarmee een heilloze richting wordt ingezet. De portefeuillehouder heeft nog niet aangegeven of de legeskosten al dan niet beïnvloedbaar zijn.

- De heer Cramer (VVD) zegt dat er een reden is waarom de PvdA en de VVD het eens kunnen worden over de diagnose, maar niet over de medicijnen. De VVD zit vaker in de categorie 'van de sterkste schouders', die door de PvdA veelal worden aangeslagen voor de rekening van wat sober en doelmatig is. Vraag aan de portefeuillehouder ruimte: is er toegezegd dat hij nog zou nagaan of er nog € 3,2 miljoen kan worden gevonden en zo ja, dan hoort de VVD dat graag. De VVD vindt het moeilijk te reageren op het gloedvolle betoog van portefeuillehouder Hartog over het Noorderpolderhuis in het kader van het MJP en de discretionaire ruimte omdat niet kan worden gereageerd op een concreet voorstel. Maar het onderhouden van een dergelijk prachtig monument is volgens de fractie altijd nastrevenswaardig en dient dan ook te worden uitgevoerd.
- De heer Kramer (BBB) signaleert dat stelselmatig projecten worden doorgeschoven. Bij elkaar opgeteld vertegenwoordigen deze een behoorlijk bedrag. Deze worden dan weer toegevoegd aan de nieuwe lijst voor de komende jaren. Begrijpelijk maar zonder prioritering en keuzes, kan de som aardig oplopen. Hij herhaalt zijn verzoek aan de portefeuillehouder om inzichtelijk te maken welke zaken HHNK in de lopende planperiode in elk geval wil realiseren zodat kan worden bepaald wat daarvoor moet worden gedaan. Zonder de gevraagde informatie is dit moeilijk te beoordelen. Op basis daarvan zou het algemeen bestuur zelfs een bijdrage kunnen leveren aan realisatie door bijvoorbeeld extra middelen voor beschikbaar te stellen of andere keuzes te maken. Crisisbeheersing: BBB vindt die nodig en is ook niet voor bezuinigingen maar zou graag een omslag maken naar 'operational resilience' (breder dan alleen crisismanagement). Essentieel is dat het complete plan wordt bekeken en de voorgestelde investeringen op de goede plek landen. Hij is benieuwd naar het vervolg en wil voorkomen dat als het MJP is vastgesteld tijdens de begroting door het college wordt gesteld dat dan dus ook de eerste begrotingslaag kan worden uitgevoerd 'en hier is het plan'. In zijn huidige werk wordt ook gebruik gemaakt van 'resilience' en wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van rollen binnen de organisatie om die te versterken. De BBB is dan ook benieuwd naar het onderliggende plan en is van harte bereid om mee te denken. Het is dus niet slechts ingegeven door een wens om te bezuinigen.

De voorzitter verzoekt de heer Kramer het begrip 'operational resilience' kort te duiden.

- De heer Kramer (BBB) zegt dat de wereld zal worden geconfronteerd met aanvallen (in welke vorm dan ook) die leiden tot uitval en daarom moet de organisatie nagaan hoe zij weerbaarder kan worden (preventieve en defensieve maatregelen). En moet men in kaart brengen wat minimaal moet blijven functioneren bij een daadwerkelijk uitval. Dus moeten er keuzes qua weerbaarheid worden gemaakt. Uiteraard zijn er beperkingen voor wat betreft middelen en kan ook niet alles voor 100% worden beveiligd (onbetaalbaar). Hoe de beveiliging toe te passen op de kritische elementen vraagt om keuzes. Dus breng in kaart wat toekomstige kwetsbaarheden zijn en welke daarvan het beste beschermd moeten worden. En hoe garandeert HHNK dat het waterschap 24/7 bereikbaar is, bepaalde diensten kan blijven leveren. Het woord weerbaarheid is breder dan alleen maar weerbaar zijn. Als er over crisismanagement wordt gesproken lijkt het alleen maar te gaan over 'wat te doen' na een geconstateerde crisis. Maar hij vraagt expliciet aandacht voor de fase aan de voorkant. Er is een 'koude fase' (draaiboeken, vooractiviteiten) en een 'warme fase' (checken of draaiboeken nuttig zijn, werken en worden geëvalueerd).

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Het betreft een pakket maatregelen op diverse gebieden wat het complex maakt om in een organisatie te borgen.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) staat achter het betoog voor bedrijfscontinuïteit. Zij heeft begrepen dat is toegezegd dat het algemeen bestuur wordt betrokken bij het maken van afwegingen en keuzes. Er is zoveel te doen dat het onvermijdelijk is dat dit de middelen/financiën van het waterschap zal raken. En dan is het uitstekend gezamenlijk stil te staan bij de onzekerheden en keuzes te maken. Samen komen we verder dan het geval zou zijn als alleen D&H zou worden verzocht met oplossingen te komen. Pro-activiteit is belangrijk en de mogelijkheid om te kunnen prioriteren. Crisismanagement: er is nog niet gesproken over de vraag of HHNK weerbaar genoeg is om een digitale crisis te doorstaan. Het CDA pleit ervoor dit aspect mee te nemen, ook indachtig Microsoft en 'the Cloud' en overige ernstige ontwikkelingen in de samenleving. Zij verwijst naar het recent verschenen VNG-rapport over de visie hierop en de oproep aan gemeenten dit onderwerp op te pakken. Het waterschap zou ook op die manier moeten gaan kijken. Het verheugt het CDA dat het jarenlange pleidooi om het algemeen bestuur mee te nemen bij belangrijke keuzes is overgenomen door D&H.
- De heer Aerts (50PLUS) kan zich vinden in de oproep van onder andere CDA en BBB om in het kader van de beperkte middelen te gaan prioriteren. Het is de taak van het algemeen bestuur keuzes te maken.

De voorzitter schorst de vergadering vervolgens tot 19:30 uur.

(Schorsing)

De voorzitter, de heer Van der Laan, heropent de vergadering.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) verwijst in reactie op de gevoerde discussie naar de uitspraak: 'Mensen worden wel wijzer, maar leren niets van het verleden'. Maar mensen worden wel wijzer en kunnen betere beslissingen nemen. Onroerend zakenbeleid (grondbeleid): in december 2023 is dit vastgesteld. Bij afwijkingen, komt die in het CHI aan de orde. De portefeuillehouder is benieuwd naar een mogelijk wijzigingsverzoek van de fractie Lap. Richting VVD: de portefeuillehouder heeft kennis genomen van het betoog en aangegeven begrip te hebben voor de visie van die fractie maar dat hield geen toezegging in. Hij kijkt met belangstelling uit naar het vervolg over de + van € 3,2 miljoen...
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat de portefeuillehouder dan wel geen toezegging mag hebben gedaan, maar GW&L herhaalt zich enorme zorgen te maken. Als er in 2029 geen positief saldo is, stapelt het op. Hij pleit er voor om 2029 wél positief te laten eindigen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat zijn reactie was gericht op de heer Cramer. Hij vervolgt. Hij begrijpt de uitgesproken zorg en herhaalt de intentie met betrekking tot het jaar 2029, ook gedeeld met de toezichhouders. De uiteindelijke beslissing is natuurlijk aan het algemeen bestuur. Zonder vastgestelde aanpassingen wil het college vasthouden aan het (nog vast te stellen) MJP waarin 2029 positief is. Prioritering: dit wordt in het MJP waar mogelijk al toegepast. Er is afgesproken om in voorkomende gevallen afwijkingen ten opzichte van de begroting of MJP in het CHI te bespreken.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Richting CDA stelt de portefeuillehouder dat het algemeen bestuur altijd al meebesliste. Het wordt wel belangrijker en de keuzes zullen explicieter en moeilijker worden en 'daarin wordt u gewoon meegenomen'. De positie van het algemeen bestuur komt ook aan de orde in de 'Toekomstvisie HHNK 2050+'.

De portefeuillehouder zegt toe de komende tijd te zullen terugkomen op de kanttekeningen over digitale onderwerpen, de 30%, deelname e.d.

- De dijkgraaf zegt over digitale weerbaarheid van HHNK dat het was mee zou hebben gedaan aan de landelijke ISIDOOR-oefening.² Vanwege de NATO-top is deze vermoedelijk uitgesteld. Maar ten behoeve van deelname bereidt het waterschap aan de voorkant diverse zaken voor (bedrijfsvoering en calamiteit/verstoring/crisis). BBB en de 'operational resilience': HHNK heeft een 'value chain' in de crisisorganisatie. HHNK kent preventie, pro-actie, preparatie en de responsvraag als zaken misgaan en de nazorgfase. Deze waardeketen van crisisorganisaties wordt ook door de Algemene Rekenkamer herkend. HHNK probeert in het kader van preventie te komen met oplossingen die ook weerbaar zijn (4 kleinere in plaats van 1 grote machine in gemalen). Elektronica wordt ook boven NAP aangebracht. De crisisorganisatie is ook ingericht om externe verstoringen veroorzaakt door anderen of extreem weer op te vangen. Hiervoor is steeds meer aandacht. De bestaande storingsdienst wordt als het waren omgevormd want is niet meer afgestemd op klimaatveranderingen e.d. Het bewaken van een doorlopende bedrijfsvoering is een regulier onderdeel daarvan. Maar dat wat groter wordt, hoort thuis in de crisisorganisatie waarvoor draaiboeken worden ontwikkeld alsmede trainingen. Er is een rooster voor 24/7 paraatheid en er zijn permanent mensen inzetbaar voor crises.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) corrigeert een eerdere uitspraak over de ruimtelijke adaptatie. Zij noemde toen € 22 ½ miljoen, maar dat is de gezamenlijk verwachte investering in het werkgebied. Dat garandeert niet dat daarmee ook in de toekomst volledig klimaatbestendig is. Er wordt uitgegaan van de huidige omstandigheden. Noorderpolderhuis: er ligt dan wel geen voorstel, maar er is gedegen onderzoek gedaan en er zijn zorgvuldige afwegingen gemaakt. Zij hoopt dat dit voldoende vertrouwen biedt om het weer in oude luister te herstellen.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt in antwoord op de PvdD dat de KRW zeker tot en met 2027 loopt. Het vervolg blijft gissen. Er bestaan vermoedens, maar HHNK heeft nog geen opdracht ontvangen. Indertijd kwam de landelijke opdracht via de Provincie binnen bij het waterschap. Hij verwacht een forse opgave voor de rioolzuivering (4de trap) en dat er nog nawerk zal volgen op de KRW zelf (die geen enkel waterschap lijkt te halen). Maar vermoedens kunnen niet in een begroting worden opgenomen.
- De heer Zoon (PvdD) stelt dat HHNK weet dat deze post eraan komt en om welk bedrag het vermoedelijk gaat (zie technische briefing). Toch wordt deze nog niet opgenomen. In de wetenschap dat dit wel het geval lijkt te zijn in 2027.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat als men deze als p.m.-post wil aanmerken dat betekent dat vaststaat dat die uitgevoerd wordt zonder het bedrag te kennen. Officieel is overigens niet bekend of deze moet worden uitgevoerd. Daarom is de gekozen vermelding correct.

² ISIDOOR is een grootschalige cyberoefening georganiseerd door het NCSC in samenwerking met de NCTV.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

De voorzitter sluit af met de conclusie dat het MJP als bespreekstuk voor het CHI zal worden geagendeerd.

5. Rapport Deskresearch Doelmatigheid (25.0390452) – ter bespreking

De voorzitter wijst erop dat het een toegevoegd agendapunt is. Het rapport is een weerslag van een onderzoek van Hiemstra & De Vries naar de doelmatigheid van werken bij het waterschap. Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van vragen bij de behandeling van het vorige MJP (juni 2024). De portefeuillehouder zei toen een onderzoek toe. Op verzoek van de fractie BoerBurgerBeweging is het ingekomen stuk alsnog geagendeerd. Het dagelijks bestuur moet het nog bestuderen en onthoudt zich van een standpunt. Er ontbreekt dus een bestuursvoorstel. Maar het dagelijks bestuur is benieuwd naar de visie van de fracties. Na de zomer komt het onderwerp aan de orde.

- De heer Kramer (BBB) complimenteert de organisatie met de snelle terbeschikkingstelling én met de inhoud van het rapport. Tijdens de toelichting door de opdrachtnemer werden vragen uitermate deskundig beantwoord. Goed te zien dat ook het bureau een aantal door diverse fracties tijdens voorgaande MJP-behandelingen geuite (zorg)punten rijp acht voor nader overleg.
In aanvulling heeft de heer Kramer een memorandum opgesteld dat hij zal delen met het algemeen bestuur. Wat kan op basis van observaties aan het algemeen bestuur worden meegegeven aan acties op kortere en langere termijn. Het lijkt de BBB goed als het dagelijks bestuur een aantal zaken meeneemt die nu alvast zouden kunnen worden uitgevoerd, zodat men op een later moment op basis daarvan tot betere besluitvorming kan komen in zijn reactie van september.

De voorzitter vraagt of het memo al is gedeeld met de commissieleden.

- De heer Kramer (BBB) zegt dat dit na afloop wordt rondgestuurd zodat iedereen zijn eigen mening kan vormen.
Er zou opnieuw naar de portfolio's kunnen worden gekeken (al besproken).
Sturen op productiviteit: op korte termijn zou men bestaande procesdata kunnen gebruiken voor doorlooptijden van bepaalde processen in de organisatie en mogelijk ook meenemen in het medewerkers-tevredenheidsonderzoek (polsen van ideeën in de organisatie).
Maak een duidelijk inzicht in management- en bestuurslagen (span of control) zodat men is voorbereid op discussies over wat wenselijk/noodzakelijk is afgezet tegen wat er al is. Het MJP toont ambities maar onvoldoende sturing op waarden. Het bevat onvoldoende kaders om op te sturen. Dus dient de commissie na te denken hoe te sturen op publieke waarden en hoe dat zichtbaar te maken in het MJP en de P&C-cyclus. Dit vergt tijd. Doelmatigheid is de kern van het rapport. De Toekomstvisie HHNK 2050+ wordt binnenkort besproken. Mogelijk kan een werksessie worden belegd.
Werkdruk is een terugkerend onderwerp maar kan dit inzichtelijker worden gemaakt? En klopt het beeld? En hoe kan de beleving tussen cijfers en medewerkers worden geduid. Belangrijkste oproep aan de commissieleden om zelf met suggesties te komen om op korte termijn zaken voor te bereiden ten behoeve van de inhoudelijke discussie na de zomer over het onderzoek.
- De heer Frowijn (CDA) vindt het positief te vernemen van onderzoeksbureau Hiemstra dat HHNK -zeker vergeleken met andere waterschappen- in het algemeen een doelmatige organisatie is. Dat bleek ook al enige jaren uit de Waterschapsspiegel. De fractie verzoekt D&H om de overwegingen mee te nemen in de op te stellen notitie. In het rapport staat:

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

'Keuzes zijn belangrijk. Daarbij speelt een waarde-afweging een rol. In de publieke sector hebben bestuurders ook keuzes te maken over hoe ze verschillende waarden tegen elkaar afwegen.' BBB gaf aan dit een belangrijke passage te vinden in de rapportage. Het CDA heeft de afgelopen jaren hiervoor stelselmatig aandacht gevraagd: het CDA vindt dat er op basis van publieke waarden door het algemeen bestuur keuzes moeten worden gemaakt over waaraan de schaarse personele capaciteit moet worden besteed. Het bureau noemt dit 'personele efficiency'. Het CDA vraagt dit punt nu serieus te gaan oppakken en samen met het CHI deze keuzes te gaan maken op basis van de waarde-afweging. Zodat de capaciteit wordt besteed aan taken die het CHI essentieel acht.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) dankt voor het inloopsprekkuur en de duidelijke toelichting van de heer Hiemstra. Hoewel een 'deskresearch' geen diepgaand onderzoek behelst, bleek het nuttig en zinvol. Verbonden partijen: dit onderwerp ontbreekt. Maar Boeren Burgers Waterbelang vindt het een belangrijk aspect in het kader van doelmatigheidsverbetering. Verbonden partijen bieden qua mogelijkheden en dilemma's veel voordelen, maar minder mogelijkheden om te kunnen sturen (dat bij HHNK tijd vergt). Strategisch personeelsplan: doelmatigheidsbevordering gaat over het totaal aan medewerkers, niet over 'het HHNK'. De heer Van Schoorl verwijst naar het rapport dat stelt dat HHNK geen samenhangende strategie heeft voor innovatie en verbetering van doelmatigheid op verschillende niveaus. En dat HHNK onvoldoende samenhangend stuurt op de effecten van doelmatigheidsverbetering. De fractie bestempelt dit als stip op de horizon voor 2050 met dien verstande dat er vanaf 2025 door iedereen aan gewerkt moet worden. Doelmatigheidsverbetering dient in de genen van alle medewerkers te belanden. Kan een afdeling R&D HHNK verder helpen? Het is hem opgevallen dat bij HHNK elke afdeling beschikt over eigen kennis- en ontwikkeling waardoor mogelijk voldoende samenhangend overleg plaatsvindt om te komen tot een breed-gedragen doelmatigheidsverbetering. Overleg kan leiden tot andere inzichten en een doelmatige kruisbestuiving.
- De heer Cramer (VVD) zegt aanvankelijk een diepgaander onderzoek was beoogd maar dat de opdracht uit pragmatische overwegingen werd gewijzigd in een 'deskresearch'. Als een van de voorstellers was de heer Cramer aanvankelijk sceptisch over de vorm, de vrij ongebruikelijke onderzoeksopdracht. Ook duurde het behoorlijk lang voordat het rapport verscheen. Maar zeker na de toelichting van de heer Hiemstra bestempelt de VVD het rapport nu als uitstekende kapstok om als waterschap in te spiegel te kijken en gestructureerd na te denken over de mogelijke verbeteringen. Het bevat ook zeer nuttige denkrichtingen. Idem dito de behartenswaardige kanttekeningen van de heer Kramer (BBB). De VVD steunt de suggestie van BBB en kijkt uit naar de notitie van de heer Kramer om die met de fractie te kunnen bespreken.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) is blij met het rapport. HHNK moet -aldus het rapport- in de toekomst beter sturen op doelmatigheidsverbetering. Het dagelijks bestuur heeft aangegeven een werkbaar en concrete invulling van de aanbevelingen ter bespreking gaat voorleggen aan het algemeen bestuur. GW&L acht een nadere invulling van 'werkbaar' nodig. Doelmatigheid vraagt om na te denken wat op korte termijn precies mogelijk is. En ga na wat het bij kan dragen aan de bewustwording bij het personeel. Dus koppel terug naar het personeel dat er dagelijks mee aan de gang moet. Niet alles kan in een keer. Zie ook de notitie uit 2024 over de opvolging van adviezen van de Rekenkamer en de mening van de accountant over prioritering en agendering van

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

onderwerpen. Ook monitoring door de Auditcommissie van de over te nemen adviezen is van belang om druk op de ketel te houden voor wat betreft de uitwerking. GW&L kijkt uit naar de notitie van de heer Kramer mede gezien zijn inbreng bij het besluit voor de deskresearch.

Vraag is wel: hoe en op welk tijdstip wordt een dergelijk rapport te bespreken.

Voorafgaande aan de adviezen van het dagelijks bestuur? Of eerst in het CHI op het moment dat alle fracties een standpunt hebben kunnen bepalen over het memo van BBB.

- De heer Lap (fractie Lap) is blij met het rapport en hoewel HHNK positief uit de bus komt, zijn er voldoende verbeterpunten. Er is vakkundig werk geleverd van achter het bureau, maar HHNK heeft ook open informatie verstrekt ten behoeve van het kunnen trekken van deze conclusie. Het rapport kan zeker worden gebruikt voor de MJP's en de dagelijkse besluiten.
- De heer Oudega (PvdA) is eveneens content met de rapportage. Omdat HHNK er positief uitkomt, maar met name omdat het waterschap als overheid 'de tucht van de markt' ontbeert. Dus zijn andere mechanismen nodig om het waterschap doelmatig te houden. Dit rapport en de adviezen en de prijzenswaardige inzet van de heer Kramer (BBB) kunnen daarbij behulpzaam zijn.
Er moet wat de PvdA worden gesproken over doelmatigheid en niet over de te stellen doelen. Het doelmatig bereiken van de doelen is primair een verantwoordelijkheid van de organisatie. De heer Oudega wil met name weten wat de organisatie kan doen op basis van deze adviezen vanuit het besef dat hij dat zelf niet kan overzien.
Het is fijn dat het beeld positief is hoewel 'het wel doelmatiger kan', zeker in de toekomst. Waarbij het rapport goed van pas kan komen gezien alle zorgelijke financiële vooruitzichten.
De fractie kijkt uit naar de dagelijks bestuur reactie in september met uitwerking van hoe men de adviezen al dan niet gaat toepassen of kiest voor alternatieven. Voor de PvdA staat voorop dat er een aanpak wordt gekozen om de doelmatigheidsverbetering te incorporeren in de organisatie.
Nog enkele kanttekeningen: de fractie hoopt niet dat het rapport aanleiding geeft tot een personele uitbreiding met een 'Chief Doelmatigheidsonderzoek' of iets dergelijks. De uitwerking moet niet tot een eenmalige aanpak leiden maar tot structurele aanpassingen. HHNK moet niet terugschrikken voor eventuele rendabele investeringen. Het algemeen bestuur gaat zelf deze doelmatigheidsverbetering niet zelf ter hand nemen, maar wil het vervolg wel graag via een benchmark of anderszins meetbaar kunnen volgen. HHNK is een overheid. Doelmatigheid is belangrijk en dus moet er niet meer worden uitgegeven dan nodig om de doelen te bereiken maar er zijn ook nog veel andere randvoorwaarden (rechtmatigheid en rechtsgelijkheid) die ten alle tijden moeten blijven gelden voor een overheidsinstantie, ook als deze minder doelmatig zouden zijn.
Er moet tijd worden genomen voor een goede systematische aanpak.
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) sluit zich aan bij de inbreng van de PvdA. De fractie onderkent dat de fracties niet beschikken over inside information om te kunnen beoordelen hoe de organisatie werkt en daar ook geen beeld bij hebben. Het is goed dat het dagelijks bestuur dan ook zelf een analyse en voorstel opstelt ter bespreking in het algemeen bestuur.
De fractie vindt het geen goed idee van de heer Kramer (BBB) om op basis van zijn notitie uitgebreid met elkaar in bespreking te gaan.
- De heer Imfeld (Water & Natuur) is het eens met de visie van de Partij voor de Dieren. Wat is de status van de notitie die BBB wil delen? Een voorstel, informatie? W&N is vooral geïnteresseerd in de reactie van het dagelijks bestuur.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

De voorzitter herhaalt dat de reactie van D&H in september beschikbaar komt. Hij constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat er dus voldoende input is voor het dagelijks bestuur voor een voldragen stuk.

6. Dijkkwartier Den Helder (25.0333238)

Voorliggend besluit:

- 1. Vast te stellen dat de technische, juridische en financiële haalbaarheid van het project Dijkkwartier dusdanig is aangetoond of in het verdere proces geborgd is dat HHNK medewerking kan verlenen aan de volgende fase: het maken van samenwerkingsafspraken en het voorbereiden van een projectbesluit Dijkversterking;*
- 2. Voor de verdere uitwerking van het project Dijkkwartier af te wijken van het vastgestelde beleid onroerende zaken door:*
 - a. in afwijking van het beleid een nieuw erfpachtrecht af te sluiten en;*
 - b. het zakelijk recht op nader uit te werken voorwaarden en tegen marktconform tarief te vestigen;*
- 3. Te besluiten dat het projectbesluit voor de gezamenlijke uitvoering van fase 1 en 2 van de dijkversterking wordt vastgesteld nadat het omgevingsplan door de gemeente Den Helder is aangepast;*
- 4. Te besluiten dat HHNK met de gemeente Den Helder zal overeenkomen dat HHNK gevrijwaard wordt van eventuele kosten als gevolg van nadeelcompensatie;*
- 5. Voor de verdere uitwerking van het project Dijkkwartier af te wijken van de Beleidsnota Waterkeringen 2012-2017 (13.4880) door de voorgenomen vastgoedontwikkeling op deze waterkering toe te staan;*
- 6. De portefeuillehouder Middelen, binnen de in dit voorstel benoemde kaders, mandaat te verlenen voor het nader uitwerken van de voorwaarden ten behoeve van de uitgifte van de benodigde HHNK gronden voor het project Dijkkwartier. Het afdelingshoofd van de afdeling Vergunningen, Handhaving, Inkoop, Juridische Zaken en Grondzaken te mandateren om de overeenstemming die hieruit voortvloeit vervolgens te ondertekenen en af te handelen.*

De voorzitter zegt dat het een uniek moment zich aandient voor HHNK en mogelijk alle waterschappen nu er voor het eerst wordt gesproken over het bouwen van woningen tegen en op een primaire kering. In oktober is geld beschikbaar gesteld om na te gaan hoe het waterschap kan meedenken en meewerken met de wensen van Den Helder. Er hebben ook themasessies en bijeenkomsten met raadsleden plaatsgevonden. Op iBabs kan men een illustratief filmpje bekijken. Over twee weken moeten over veel deelonderwerpen (zie boven) besluiten worden genomen.

Het dagelijks bestuur vraagt of HHNK afspraken kan gaan maken met Den Helder en op welke bestuurlijke, financiële en juridische condities. De antwoorden op technische vragen staan in iBabs.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt inleidend, dat niet alleen is onderzocht of de dijk buiten Den Helder op een wijze kon worden versterkt dat woningbouw op en voor zou kunnen worden gerealiseerd (technisch en betaalbaar afgehecht). De dijkversterking moest bovendien gedurende 200 jaar voldoen. Er is een zeespiegelstijging van ruim 3 ½ meter ingecalculleerd (met groei tot 5 meter). Er is door het CHI € 125k beschikbaar gesteld om het vervolgonderzoek te financieren. Dit is niet benut. Er is € 25k uit de algemene middelen gebruikt. En tevens diende er politiek en bestuurlijk draagvlak te zijn bij gemeente, provincie en het algemeen bestuur van HHNK.
Aan de binnenzijde van de bestaande dijk staan woningen die technisch 'op' zijn en moeten worden vervangen. De portefeuillehouder vindt overigens het predicaat 'tijdelijk' niet passen bij een periode van 150 jaar.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Als deze vervanging zou doorgaan, wordt HHNK daardoor door de beperkte ruimte achter de bebouwing gehinderd bij werkzaamheden (zoals dijkversterking) en is er een groter risico op schade.

Gaandeweg ontstond het plan voor het Dijkkwartier om de dijk dermate te verstevigen, dat de bouw erachter -zonder problemen- mogelijk zou zijn. Alle elementen waarmee het waterschap rekening moet houden, staan in de vergaderstukken.

De bouw is technisch haalbaar (plan is breed door een scala deskundigen beoordeeld). HHNK kan te allen tijde alle locaties bereiken op en rondom de dijk. En kan de dijk ook eenvoudig met groot materiaal worden bereikt en kan de buitenkant zonder belemmeringen worden verstevigd.

HHNK neemt de vermeden kosten voor zijn rekening. Maar HHNK zal op geen enkele termijn nadeelcompensatie moeten betalen (afpraak met gemeente en Provincie). Het plan is juridisch getoetst door HHNK en de juristen van Den Helder. Er zijn afspraken gemaakt hoe in de toekomst met de juridische aspecten moet worden omgegaan.

De beperkte grond van het waterschap wordt in erfpacht uitgegeven en HHNK doet slechts zaken met één partij, de gemeente Den Helder.

Elke 50 jaar worden de erfpachtafspraken getoetst aan de actuele situatie.

Normaliter zouden in 200 jaar tussentijds 4 dijkversterkingen moeten plaatsvinden, maar die kosten worden dus bespaard.

Politiek en bestuurlijk draagvlak: de inspreker wekte de suggestie dat dit binnen de gemeente ontbrak, maar de gemeente heeft ingestemd. En ook de Provincie (zie brief) gaat akkoord en ondersteunen het plan.

De Deltacommissaris heeft de locatie bezocht en is zeer enthousiast over het innovatieve en langjarige project 'waar we met z'n allen erg trots op zijn', aldus portefeuillehouder Langeveld.

Men kan van mening verschillen of het project nodig is. Immers: er zouden ook woningen aan de binnenzijde kunnen worden gebouwd waaraan overigens ook weer nadelen kleven. Bij dijkversterkingen zou men pal langs de woningen moeten opereren en is de kans op schade (zie Durgerdam) niet ondenkbaar.

De dijk wordt door meerdere experts toekomstbestendig geacht.

Het innovatieve plan past prima in het HHNK-beleid: waterveiligheid én meekoppelkansen. Het waterschap gaat innovaties niet uit de weg (zie ook Stadsstrand Hoorn) en kan als voorbeeld dienen voor andere waterschappen.

'Als portefeuillehouder ben ik ongelofelijk trots dat ik met onze ambtelijke organisatie dit stuk ter bespreking mag aanbieden'.

De voorzitter verzoekt de commissieleden zich te beperken tot de bestuurlijke aspecten.

- De heer Imfeld (Water & Natuur) zegt in principe voorstander te zijn van multifunctioneel ruimtegebruik (ook op dijken) maar twijfelt aan deze combinatie met woningen. Ook verwijzend naar de toekomst over 100-150 jaar. Zie Durgerdam waar men fraai woont, maar wel op een moeilijke locatie. Krijgt het CHI de kans om ja of neen te zeggen en op basis van welke criteria. Zo moet de vergunning water al vooraf worden afgegeven. Vraag is: gaan we dan niet een kant op die we eigenlijk niet willen?
- Mevrouw Visser (PvdD) is in Den Helder geboren en opgegroeid, dus is en voelt zich zeer betrokken als er bestuurlijke kwesties voorliggen die deze stad raken. Maar er is geen Nieuwedieper die enthousiast is over het in plannen opgenomen miljoenen-kostende kunstwerk. Maar de PvdD is complimenteus over het plan zelf dat juridisch goed is dichtgetimmerd. Alle mogelijk onvoorziene tegenvallers komen voor rekening van Den Helder. Het is begrijpelijk als fracties zich daarover -zie de inspreker- zorgen maken maar het

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

waterschap is hiervoor niet verantwoordelijk. De PvdD is tevreden met de beantwoording van de technische vragen van de fractie Lap.

Het is een verstandig besluit dat er pas gestart mag worden nadat de gemeente Den Helder voor zowel fase 1 als 2 het omgevingsplan heeft aangepast. Dit met het oog op de jarenlange turbulentie in de gemeenteraad van Den Helder over de locatie van het nieuwe gemeentehuis en de kennelijke twijfel over de haalbaarheid van de financiering.

De dijkversterking is niet afhankelijk van het tempo van de planvorming en gaat door, ongeacht eventuele meekoppelkansen.

Het technische ontwerp uit het haalbaarheidsonderzoek was gedegen. De dijk kan ook een zeespiegelstijging van vijf meter weerstaan (volgens het zwartste scenario denkbaar in 2300).

De PvdD vindt dat er in het volgende technisch voorontwerp aandacht moet zijn voor het eventueel stilvallen van de 'Atlantic Meridional Overturning Circulation' (AMOC). Zijn de HHNK-dijken wel bestand tegen de druk van ijzige stapels kruierend zee-ijs?

De groenvoorziening in het Dijkkwartier is wat magertjes. HHNK gaat uiteraard niet over de ruimtelijke plannen van Den Helder (de inspreker deed aantal onterechte aannames) maar in de erfpachtvoorwaarden kan HHNK aanvullende voorwaarden worden opgenomen. Kan er een biodiversiteitsparagraaf aan worden toegevoegd (met meer groen ter bevordering van de biodiversiteit).

Mandaat: de fractie vertrouwt erop dat de portefeuillehouder het algemeen bestuur tijdig informeert als bij de nadere uitwerking van de voorwaarden zich zaken aandienen die - ook als die binnen de kaders van het bestaande voorstel vallen- tot een bestuurlijke discussie zouden kunnen leiden.

De voorzitter roept de commissieleden hun bijdrage te beperken tot aanvullingen op hetgeen al is aangekaart.

- Mevrouw Schreuder (PvdA) zegt dat de PvdA zeer enthousiast is over het plan gezien de combinatie van nuttige en noodzakelijke aspecten. De fractie is gerustgesteld doordat alle onzekerheden in het traject zijn geadresseerd en de aangepakte complexiteit. Dus ook namens de PvdA complimenten aan het adres van portefeuillehouder Langeveld. Vraag: was er iets in het relaas van de inspreker waardoor de portefeuillehouder zich aangesproken voelde?
- De heer Lap (fractie Lap) wijst erop, dat het -ten onrechte- als een uniek project wordt voorgesteld (huizen op de dijk) en hij verwijst naar de gevolgen van de bouw van de woningen op de dijk in Uitdam. En bij Durgerdam is HHNK vastgelopen omdat er woningen op de dijk staan. Waar nog steeds moet worden gezocht naar mogelijkheden om de dijk te verstevigen. Hij mist in de stukken deze voorgeschiedenis. Het onderwerp is in 2023 behandeld omdat er geld beschikbaar zou worden gesteld voor nader onderzoek. De portefeuillehouder heeft toen meermalen bevestigd, dat alle kosten van dit plan van de gemeente Den Helder voor rekening komen van de initiatiefnemer, ook de kosten van de dijkversterking. In het voorstel staat evenwel, dat HHNK toch toekomstige investeringen moet doen in een project waarvoor het waterschap eigenlijk geen opgave geeft. Vraag: welke kosten gaat HHNK maken en welke worden via het HWBP vergoed? De VVD kaartte in deze vergadering het maken van keuzes aan waarbij gekeken zou moeten worden naar doelmatigheid, effectiviteit en de effecten. De fractie Lap vindt dat er veel meer op basis hiervan moet worden afgewogen. De fractie Lap staat niet kritisch tegenover het bouwen van woningen op de bestaande locatie maar hij is wel uitermate kritisch over het gaan bouwen van huizen op de dijk.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) vindt het een goed leesbaar en compleet voorstel. Erfpacht: het is nieuw dat de voorwaarden elke 50 jaar worden heroverwogen. Maar deze voorwaarden worden nieuw vastgesteld en dan over 150-200 jaar echt van toepassing zijn. De fractie zal een aantal technische vragen hierover schriftelijk indienen.
- De heer Cramer (VVD) is trots op zijn partijgenoot, portefeuillehouder Langeveld en het door hem uitgewerkte voorstel. Het is de taak om de input van insprekers mee te nemen in de discussie. Vandaar: HHNK gaat bij de gemeente Den Helder bedingen dat bij voorkomende planschade. Als HHNK bijvoorbeeld onder de Waterwet de vergunning moet intrekken als de waterspiegelstijging zoveel forser uitvalt dan had kunnen worden voorzien en er voor afloop van de erfpachtovereenkomst moet worden ingegrepen. Die planschade moet dan met een regresafpraak met de gemeente Den Helder worden afgedekt. Is bekend hoe groot dit maximale risico op het huidige prijspeil kan zijn? En vindt HHNK het regresrisico op de gemeente Den Helder wel aanvaardbaar? De VVD wil dit bespreken omdat een regresovereenkomst immers betekent 'dat je tegen de ander zegt: als ik het moet betalen dan vergoed jij mij'. Maar dat houdt in, dat HHNK dit bedrag wel eerst moet ophoesten op een moment dat er ook al sprake is van een kritische dreiging op deze zeewering. Wat is de visie van de portefeuillehouder?
- Mevrouw De Boer (BBB) stelt dat te vaak lijkt te worden vergeten, dat Den Helder het nodige te bieden heeft naast doorreisstad naar Texel. Dus het zou gaaf zijn om als waterschap mee te kunnen werken met dit interessante project. Dat niet alleen om woningen gaat. Afgaande op de dagelijkse files bij de poort van de marinebasis is er behoefte aan woningen. Maar ook voor wat betreft waterveiligheid moet de dijk garanties bieden.
Citaat: 'HHNK hanteert hierbij als uitgangspunt dat het niet de kosten zal dragen voor nadeelcompensatie of het vergoeden van opstallen en beplantingen door HHNK bij het einde van het zakelijk recht. HHNK zal met de gemeente afspreken dat HHNK gevrijwaard wordt van eventuele kosten op dit punt, dit is randvoorwaardelijk voor erfpachttuitgifte'. Wordt dit als zodanig afgesproken of liggen er afspraken voordat het project wordt gestart?
BBB meent dat financiële situatie van Den Helder niet al de florissant kan worden genoemd en wijst erop dat het college onlangs is gevallen (de inspreker had het volgens mevrouw De Boer over een minderheidscoalitie). Ook het vastgoedbedrijf, de woningstichting die aan de basis staat van dit plan, staat naar haar beste weten onder financieel toezicht. Dat noopt tot keiharde afspraken over de nadeelcompensatie, onvoorziene kosten e.d.
Pagina 6: 'Deze erfpachtopbrengsten worden niet verrekend met onze vermeden kosten op basis van de definitieve raming van de dijkversterking'. Graag een toelichting in begrijpelijke jip- en janneketaal. Betekent dit dat de erfpachtopbrengsten ten goede komen van de belastingdruk van ingezetenen?
In het verleden is een aantal aanbestede projecten niet tot volle tevredenheid verlopen (extra kosten, oponthoud e.d.) en de kosten daarvan waren hoger dan de 10% ingecalculerde bouwfouten. In hoeverre blijft HHNK buiten schot als delen van het project -die niet over de dijkversterking zelf gaan- spaak lopen?
Het Marsdiep tussen Texel en Den Helder is op zijn diepste 45 meter. De vorm is in de loop der jaren enigszins veranderd. Kan worden gegarandeerd dat Marsdiep zich niet gaat verplaatsen waardoor het dijklichaam aan zeezijde aan sterkte inboet?
Er wordt uitgegaan van het meest angstaanjagende scenario van de zeespiegelstijging. Dat vindt de BBB verstandig. Hoe zit het met de overige scenario's en berekeningen/analyses ook in het geval het weer omslaat met dik ijs tot gevolg? Wat als het Marsdiep verschuift?

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

In de vorige eeuw zijn in Andijk woningen van de dijk verwijderd toen bleek dat de ondergrond deze met de van het water, niet aan kon.
Er wordt gesteld dat dit project praktisch gezien alleen in Den Helder kan worden gerealiseerd. Maar in hoeverre staat dat vast?

- De heer Frowijn (CDA) vindt het terecht dat de portefeuillehouder heel trots is op dit mooie innovatieve plan. Het multifunctioneel ruimtegebruik sluit aan bij de visie van het CDA in het licht van het waterschap van de 21ste eeuw.
Ook complimenteert het CDA voormalig hoogheemraad Veenman die in 2021 de moed had de intentieovereenkomst te ondertekenen.
Al met al komt het over als een blanco cheque in de richting van D&H nu een financiële paragraaf ontbreekt. Er wordt gemeld dat HHNK de vermeden kosten op zich neemt, maar hoe hoog die zijn en wat de bijdrage is vanuit het HWBP is niet vermeld.
Graag nadere uitleg en de toezegging om de notitie met deze financiële paragraaf uit te breiden.
De fractie is voorstander van dit mogelijke voorbeeldproject voor toekomstige dijkversterkingsprojecten. Jammer dat hiervoor in het werkgebied van HHNK alleen Den Helder hiervoor geschikt wordt geacht. Terwijl ook wordt vermeld: '*Dit zou een voorbeeldproject kunnen zijn van het samenbrengen van maatschappelijke opgaven*'.
Graag een uitleg: het lijkt tegenstrijdig.
- Mevrouw Visser (PvdD) stelt dat als het project wél elders in Nederland (bij andere waterschappen) zou kunnen worden gerealiseerd, het toch nog steeds als voorbeeldproject kan worden gekwalificeerd.
- De heer Frowijn (CDA) zou inderdaad tevreden zijn als de portefeuillehouder in die trant zou antwoorden. Hij wacht dat graag af.
- De heer Aerts (50PLUS) stelt dat het als een goed onderbouw en positief project wordt gepresenteerd. Maar op basis van de vragen van fractie Lap en de mail van de plaatselijke partij Behoorlijk Bestuur is 50PLUS toch gaan wikken-en-wegen. Het is een positief verhaal, maar niet iedereen denkt er zo over. 50PLUS sluit zich aan bij de vraag van de PvdA: in hoeverre herkent de portefeuillehouder zich -in welke mate dan ook- in het standpunt van 'Behoorlijk Bestuur'? En zijn er nog punten die nader onderzoek vergen?
Voor 50PLUS zijn -net als voor het CDA- de financiële aspecten nog niet duidelijk genoeg.
Besluitpunt 6: '*De portefeuillehouder Middelen, binnen de in dit voorstel benoemde kaders, mandaat te verlenen voor het nader uitwerken van de voorwaarden ten behoeve van de uitgifte van de benodigde HHNK gronden voor het project Dijkkwartier. Het afdelingshoofd van de afdeling Vergunningen, Handhaving, Inkoop, Juridische Zaken en Grondzaken te mandateren om de overeenstemming die hieruit voortvloeit vervolgens te ondertekenen en af te handelen*'. Hiermee wordt een stevige mandatering verstrekt.
50PLUS vindt dat het algemeen bestuur zich op basis van alle nadere informatie nog zou moeten kunnen uitspreken (ja/nee). De fractie vindt het prima om e.e.a. uit te werken, op voorwaarde dat het algemeen bestuur er over kan beslissen.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) ziet het project als een uitzondering, een pilot, en heeft vertrouwen in de portefeuillehouder gezien zijn grote kennis, inspiratie en zakelijke inzicht. Hij zal ervoor zorgen dat alle aspecten van het besluit goed zijn geborgd. De Provincie is bereid om voor dijkverzwaring tijdens de verkennings- en planvormingsfase deel te nemen aan een projectgroep. Met als uitgangspunt voor de Provincie: robuuste dijkverzwaring.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Conclusies Rapport 'Juridische facilitering multifunctioneel gebruik primaire waterkering' (Utrecht Centre for Water, Oceans and Sustainability Law van de Universiteit Utrecht): er wordt gewezen op de gecombineerde inzet van publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden van HHNK en de mogelijke betekenis 'de te vergoeden (*dus niet regressie, voegt de heer Van Schoorl er richting VVD aan toe*) nadeelcompensatie voor het toestaan van een multifunctioneel gebruik van keringen'. Boeren Burgers Waterbelang vindt dit een zeer belangrijk aspect.

De fractie is geen voorstander van multifunctioneel gebruik van HHNK-waterkeringen.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zal waar mogelijk de vragen beantwoorden: de resterende worden schriftelijk beantwoord. Het klopt dat het moeilijk is om decennia vooruit te kijken. Maar er is vanaf het begin gesteld, dat de nadeelcompensatie niet voor rekening van HHNK komt. De eigenaren van de woningen dienen zich te realiseren dat er indien er over zeg 150 jaar aanleiding is om maatregelen te nemen, dat noch bij het waterschap noch eventuele rechtsopvolgers nadeelcompensatie valt te claimen. Hoe Den Helder dit richting eigen inwoners communiceert, is aan de gemeente. Maar de 150 jaar is geprikt na intensief overleg.

Als er inderdaad een nieuwe ijstijd uitbreekt, verandert er heel veel. Net zoals bij een zeespiegelstijging van 5 meter. HHNK is ervan overtuigd dat de dijk sterk genoeg is. Als de Noord- en Waddenzee vol ijs komt te liggen, dan kampt Nederland sowieso ook met andere problemen. Vragen daarover zijn eigenlijk niet te beantwoorden.

Indien er ruimte is zal er in het beleid van HHNK en van de gemeente gekeken worden naar biodiversiteit. Als zich tussentijds relevante bestuurlijke kwesties aandienen, zullen die altijd aan het CHI worden voorgelegd.

De portefeuillehouder kan geen concreet antwoord geven op de vraag of hij zich aangesproken voelt door de inspreker. De portefeuillehouder kan zich niet aan de indruk onttrekken dat het relaas van de inspreker op meerdere onderdelen niet strookt met hetgeen de portefeuillehouder bekend is en hij zou dan ook graag met de inspreker in gesprek willen. Met alle door inspreker aangehaalde facetten is rekening gehouden. En de gemeente Den Helder heeft ingestemd. Net zoals de Provincie. Er liggen grondige berekeningen ten grondslag aan de plannen. De dijk is aan de buitenzijde versterkt met nieuw afval nog voordat er gebouwd wordt hetgeen piping tegengaat. Bovendien blijft de buitenzijde bereikbaar.

De dijk wordt enorm versterkt aan de binnenkant en eigenlijk wordt er niet gebouwd op de bestaande dijk: dat gebeurt achter de dijk. Zie de animatiefilm.

- De heer Imfeld (Water & Natuur) vraagt waarmee de Provincie heeft ingestemd.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) antwoordt met de verdere ontwikkeling van het Dijkkwartier.
HHNK is zich er terdege van bewust dat het waterschap geen opgave heeft. En daarom wordt ook geen beroep gedaan op het Hoogwaterbeschermingsprogramma. En wordt gesproken over de vermeden kosten. In het nieuwe AWBP zou 10% van de dijkversterking door HHNK moeten worden betaald. Als er voor 200 jaar moet worden versterkt, zouden de versterkingen fors in de papieren lopen (huidige prijzen + inflatie). Bij het definitieve voorstel aan het CHI wordt een berekening toegevoegd. De HHNK-bijdrage bedraagt ongeveer € 2,75 miljoen zijnde de kosten die HHNK naar de toekomst toe bespaart. De overige kosten voor de ontwikkeling van de dijk is voor rekening van de investeerders. HHNK deponereert de factuur bij Den Helder en die gemeente neemt de uitvoering op zich (niet HHNK).
- De heer Frowijn (CDA) vraagt of deze € 2,75 miljoen incidenteel dan wel structureel is.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) antwoordt incidenteel. De dijk wordt één keer versterkt en niet nogmaals over 50 jaar. De berekening volgt waarbij men rekening dient te houden met een bepaalde bandbreedte (veeleer één miljoen dan een paar ton). De genoemde bedragen zijn overigens gebaseerd op de kennis van nu, dus als het project nu zou worden uitgevoerd.
Het is de verwachting dat de nieuwe gemeenteraad (2026) het ingezette beleid (deels) zal voortzette en dat er dus veranderingen denkbaar zijn. Dat geldt ook voor het vastgoedbedrijf. Maar dat is aan Den Helder. HHNK is gevraagd om medewerking wat het waterschap graag doet in de overtuiging dat het kan, het innovatief is, een goede wordt gemaakt richting toekomst en ervan kan worden uitgegaan dat er in de toekomst niet hoeft te worden gewerkt aan de binnenkant van de dijk (en de eerste 150 jaar dus ook niet aan de woningen).
De erfpacht komt voor rekening van de bewoners van de woningen en ten goede aan HHNK.
Er is geen sprake van een blanco cheque. De berekening wordt nog voorgelegd. De portefeuillehouder was eerst voornemens om geen cijfers te verstrekken gezien de lange termijn en onzekere tijden in de wereld en de inflatie. In de bouw begeven prijsstijgingen zich boven inflatieniveau maar de portefeuillehouder belooft terug te komen bij het CHI 'als we echt afwijken' maar die noodzaak wordt nu niet voorzien.
Op basis van de huidige kennis is er in Noord-Holland slechts een stuk dijk geschikt voor deze aanpak. Het zou kunnen dat er andere locaties in Nederland zijn.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) wijst erop, dat D&H niet over twee weken al met een investeringsbesluit komt. Dat vergt nog tijd.
De uitwerking en voorwaarden voor het erfpachtconstruct komt te zijner tijd terug in het CHI.
De afspraken zijn duidelijk, maar de invulling (erfpachtcanon, hoe e.e.a. wordt geregeld, de nadeelcompensatie) moet nog worden uitgewerkt. Maar vastligt dat HHNK alleen de te vermijden kosten op zich neemt. Zie ook het besluit.
De erfpacht wordt niet verrekend omdat het een ander budget betreft. Er is vastgelegd dat HHNK er niet mee wordt belast en het bij de uitbating van het project komt.
- Mevrouw Beerepoot-Bakker (50PLUS) zegt dat het vastzetten van een erfpachtconstructie kosten met zich meebrengt. Zij weet niet wanneer het besluit van de Omgevingswet wordt genomen over de goedkeuring. Wordt eerst het voorwerk van de erfpachtconstructie gedaan? De Provincie gaat weliswaar heel ver mee met het project, maar loopt daarbij niet vooruit op haar eigen te nemen Omgevingsbesluit.

De voorzitter wijst erop dat namens 50PLUS de heer Aerts als woordvoerder optrad. Volgens het reglement van orde mag per fractie slechts één woordvoerder optreden. Maar hij is coulant en laat het aan de portefeuillehouder over om deze technische vraag al dan niet (schriftelijk) te antwoorden.

- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zal de vraag schriftelijk beantwoorden.

Tweede termijn

- De heer Lap (fractie Lap) wijst op de uitspraken van de hoogheemraad uit 2023 dat HHNK geen bijdrage zou leveren aan de nog niet noodzakelijke dijkversterking. Alle kosten zouden door de initiatiefnemers worden betaald. Blijkbaar is dit inmiddels achterhaald dus graag een bevestiging als dat zo is.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Als Den Helder besluit over het Dijkkwartier dan betreft dat het hele traject. Hebben de nu besproken middelen betrekking op het hele kleine deel van het Dijkkwartier of wordt er ook al gekeken naar het hele traject? HHNK besluit nu over een klein deel. Stel dat Uitdam nog een extra wijk wil bouwen op een andere locatie op de dijk, kan de gemeente daar dan een aanvraag voor indienen?

De voorzitter wijst op besluitpunt 3 (er wordt een besluit gevraagd over fase 1 en 2).

- De heer Aerts (50PLUS) herhaalt zijn vraag (zie besluitpunt 6) of het CHI in een later stadium hierover nog kan besluiten.
Multifunctioneel gebruik: moet dit beperkt blijven tot woningen? Zie het voorbeeld dat het CDA ooit aanhaalde (garages in duinen van Katwijk aan Zee).
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat in 2023 werd gezegd, dat het project HHNK 'niets zou mogen kosten'. Dus niets extra's boven op de vermeden kosten die in de toekomst sowieso door HHNK gemaakt moeten worden. Als deze in de toekomst zouden vallen, zullen die enorm hoger uitvallen. De gemeente ontwikkelt in kleine stappen net als het waterschap. Er wordt hier gesproken over fase 1 en 2. HHNK maakt de dijk in één keer (fase 1 + 2). TESO-terrein: dit is nieuw voor de portefeuille en kwam evenmin aan de orde tijdens overleg met Den Helder. Mogelijk dat de fractie Behoorlijk Bestuur dit onder de aandacht heeft gebracht.
Als de TESO-bruggen en de weg is verlegd en een nieuw parkeerterrein is aangelegd, ontstaat een open ruimte. Het is voorbarig om daar nu al aandacht aan te besteden. Uitdam: de dijk ligt daar op veen. De situatie is niet vergelijkbaar. Een eventuele aanvraag wordt op basis daarvan dan ook beoordeeld.
- De heer Lap (fractie Lap) zegt dat zijn bron niet 'Behoorlijk Bestuur' is maar de overzichtskaart van het projectplan waarop het Dijkkwartier is ingetekend.
- De heer Langeveld (VVD) zegt dat er projecties zijn van de toekomstige situatie maar herhaalt dat HHNK spreekt wordt over fase 1 en 2. En niet over het TESO-terrein (in gebruik) en waarvoor ook geen plan beschikbaar is.
De portefeuillehouder herhaalt zijn toezegging om met zeer relevante zaken die het CHI aangaan terug te zullen komen ('Daar is geen twijfel over mogelijk').
Multifunctioneel: een garage in de duinen is iets anders dan een garage in een dijk. Er wordt hier gesproken over bouwen op de dijk. Mogelijk ook over een sporadische winkel of cafeetje. Tegen die tijd, worden de aanvragen door HHNK beoordeeld.

De voorzitter vraagt of de commissieleden het onderwerp al dan niet als bespreekstuk willen laten agenderen. In dat geval dient dat verzoek te worden onderbouwd.

- De heer Lap vindt dat er te veel vragen en onzekerheden liggen die moeten worden uitgezocht.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat ook voor zijn fractie deze onzekerheden meespelen. De fractie wil vooral helderheid over wat er nu precies wordt vastgelegd in de erfpachtconstructie dat ook nog over 100-150 jaar van toepassing is (en eerder).

De voorzitter besluit dat het wegens onzekerheden in het plan en over de erfpachtconstructie als bespreekstuk wordt doorgeleid.

Controlerende rol

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

7. Nieuw klimaatbeleid richting 2035 (K35) (25.0013445)

Voorliggend besluit:

Het nieuwe klimaatbeleid 'Klimaatneutraal 2035' vast te stellen op de volgende onderdelen:

1. voor het continueren van bestaand beleid;
2. voor het implementeren nationale afspraken;
3. voor het verkennen van aanvullende ambities.

De voorzitter stelt dat gevolgen van de klimaatverandering (zeespiegelstijging, droogte en clusterbuien) reden zijn om na te gaan wat het waterschap zelf in de bedrijfsvoering kan doen om de effecten te dempen. Het huidige KEP loopt af in 2025 dus is het tijd voor een geüpdatet beleid. Er is een themasessie aan het onderwerp besteed en de antwoorden op de technische vragen staan in iBabs.

- De heer Van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang) is tevreden met de vermelde energiebesparingen. Maar de fractie is minder te spreken over passages waarin staat dat er geen uitstoot meer mag zijn, dat er verregaand moet worden gereduceerd en termen als 'minimaal' en 'zoveel minder'. Daar kunnen we, stelt hij, eigenlijk niet zoveel mee. Zijn er normen voor? Zo ja, dan dienen die realistisch en haalbaar te zijn en niet alleen maar idealistisch. Hij verwijst naar de nog niet aangesloten windmolens in Den Helder. Vandaar dat Boeren Burgers Waterbelang op dit moment moeite heeft met deze notitie.
- De heer Frowijn (CDA) zegt dat K35 een vervolg zou zijn op het KEP, maar er is weinig nieuws. De eerste twee besluiten gaan over het voortzetten van bestaand beleid en implementeren van nationale afspraken. Dus zou men kunnen zeggen dat KEP 2.0 wordt vastgesteld. Besluitpunt 3 (het verkennen van aanvullende ambities): het CDA neemt aan dat deze verkenning leidt tot een aan het CHI voor te leggen besluit inclusief een financiële paragraaf.
Om te weten wat bedoeld wordt met de aanvullende ambities, moet men de bijgesloten rapportage lezen. Deels wordt er vermeld dat deze verkenning eigenlijk al in op punt van starten staat (zonder onderzoek). Het CDA vindt dat het besluit ook zonder dit voorstel begrijpelijk moet zijn. De bestaande formulering is te vaag voor wat betreft welke ambities worden beoogd.
- Mevrouw De Boer (BBB) dankt voor het uitgebreide stuk. In bijlage 1 wordt gesproken over een grondstoffenakkoord. HHNK moet in 2050 100% circulair zijn. Mevrouw De Boer stelt evenwel, dat ook de hoeveelheid circulaire bouwmaterialen eindig is, zeker als wordt aangenomen dat woningen minimaal 150 jaar blijven staan (zie Dijkkwartier).
Waterbodems/onwenselijke emissies: het is de achterban van BBB opgevallen dat de laatste jaren de sloten niet meer helemaal worden schoongemaakt en langs de randen begroeiing blijft staan. Dit vanwege de biodiversiteit. Het wordt alleen toegepast in bredere sloten zodat voldoende water ongehinderd kan doorstromen. Maar deze resterende begroeiing leidt tot emissies zodra dit in het water terecht komt. Men kan stellen: zo werkt de natuur, dus geen probleem. Maar er is een berekening van de uitstoot geschat met een forse bandbreedte (40% + of -). BBB ziet emissies als onderdeel van de natuur.
Energieneutraliteit: bij elke passage over verbouwing of energie, wordt verwezen naar netcongestie. Waarom blijft HHNK kiezen voor 'wiebelstroom'? Voor installaties die geen constante stroom kunnen leveren? Moet niet eerst gekeken worden naar het bufferen van stroom (batterijen) of realisatie waterstoffabriek. Of naar een kerncentrale (hoewel dit valt buiten het beheer van het waterschap valt).
Na realisatie van de 4de trap zal het energieverbruik met 25% toenemen. Maar windturbines leveren energie maar ook verontreinigingen. Kan er niet beter voor kleinere

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

turbines worden gekozen (eenvoudigere vergunningsprocedure, inzet energie op eigen terrein en vervuiling komt op eigen terrein terecht)?

HHNK zit in de GR Slib. Klopt het dat HVC niet toestaat om eigen stroom te gebruiken (verbod op saldering) waardoor HHNK de stroom als aandeelhouder tegen de volle prijs moet inkopen?

BBB vindt dat als wordt vastgesteld dat de ingeslagen weg de juiste is, die kan worden gecontinueerd. Nationale afspraken dienen geïmplementeerd te worden maar mocht blijken dat deze erg duur zijn en praktisch erg lastig vraagt BBB zich af of er mee moet worden gecontinueerd als deze bovenop de internationale/nationale regels worden gestapeld.

De voorzitter maant mevrouw De Boer op basis van het reglement van orde tot spoed.

- Mevrouw De Boer (BBB) wijst erop dat het verkennen van ambities geld kost. Dus die dienen dan ook realistisch te blijven.
- De heer Cramer (VVD) vindt het logisch dat bestaand beleid (enkele jaren geleden vastgesteld) wordt herijkt wijzend op de vele veranderingen. Zo is het begrip 'dunkelflaute' geïntroduceerd. De periode waarin weinig tot geen energie kan worden opgewekt door middel van wind en zonlicht, wegens gelijktijdig optredende duisternis en windstilte leidend tot een disbalans.
Voor de VVD is 60% energieneutraliteit gezien de complexiteit van het bestaande energiesysteem voldoende. Voordat er vergaande besluiten voor investeringen in verduurzaming worden genomen, wil de VVD op de stopknop drukken omdat doelmatigheid nu niet kan worden overzien.
Implementeren nationale afspraken/mobiliteit: de VVD maakt zich zorgen als het waterschap deze zeer principiële gaat implementeren waar het aan derden (uitvoerders) te stellen eisen. Dit zal leiden tot enorm dure inschrijvingen op aanbestedingen als HHNK eist dat alles elektrisch of op batterijen wordt uitgevoerd.
Ecologie is nastrevenswaardig maar ook hier geldt niet tegen elke prijs.
De VVD pleit voor terughoudendheid waar het onderzoek van aanvullende ambities betreft.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vindt het een goed document dat pleit voor doortrekken van het beleid en toevoeging van enkele ambities. De indeling in vier speelvelden is helder evenals de financieringsmethodiek. Er wordt nu nog geen budget aangevraagd. GW&L sluit zich aan bij het standpunt van het CDA (implementeren nationale afspraken en verkennen aanvullende ambities) maar wil de voorstellen beoordelen op basis van kosten en baten die in balans moeten zijn.
- De heer Lap (fractie Lap) steunt klimaatbeleid maar vindt dat HHNK zich niet overal op moet vastpinnen. HHNK dient te streven naar uitvoering van de afspraken maar moet die flexibel kunnen invullen. De fractie Lap pleit voor realisme (en dat wringt zo nu en dan). HHNK moet ook niet alles zelf willen doen. Mogelijk kan het opwekken van stroom met molens en panelen beter aan andere partijen worden gelaten.
- Mevrouw Schreuder (PvdA) is zeer blij met het helder opgezette stuk waar de voorbeeldfunctie van het waterschap op het gebied van klimaatbeleid duidelijk wordt belicht. Er wordt aangegeven dat het beleid wordt gecontinueerd, maar de PvdA stelt dat het gaat om eerder uitgesteld beleid. Het beoogde geld wordt alsnog besteed om niet behaalde doelen toch te halen. Er wordt dus helemaal geen nieuw geld uitgegeven. In het collegeprogramma staan speerpunten voor de verlaging van de CO2-footprint. De fractie neemt aan dat die ongewijzigd overeind blijven staan.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Energieopwekking: er wordt in het stuk gefocust om 'overall energieneutraal' te zijn. Maar bij maximale vraag naar elektriciteit, kan de stroom niet HHNK dan gebruikt op schrift wel groen zijn, maar ergens ter wereld wordt op dat moment een kolencentrale ingeschakeld. Voor de PvdA is het dus belangrijker dat het waterschap zoveel mogelijk eigen energie op het goede moment opwekt en gebruikt dan de 100%. Dit dient te gebeuren via de genoemde maatregelen. Daarop dus graag meer de focus.

HHNK zit vast aan reeds gemaakte afspraken over klimaatambities. Indien HHNK die niet naleeft, zijn daaraan consequenties verbonden. Dus is de fractie tegen temporiseren als daardoor afspraken worden geschonden.

- Mevrouw Spruijt (PvdD) zegt dat het voor de Partij voor de Dieren niet ambitieus genoeg kan. De fractie is zeer content met de notitie en de energieneutraliteit per 2025 en klimaatneutraliteit 2035.
Meekoppelkansen: portefeuillehouder Langeveld gaf aan dat als er ruimte is voor biodiversiteit daarnaar zal worden gekeken. Maar de PvdD zegt dat klimaat, biodiversiteit en natuur onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden en elkaar beïnvloeden in positieve én negatieve zin. De fractie geeft dan ook de voorkeur aan de term 'noodzakelijke koppeling' of 'wederzijds afhankelijke beleidsterreinen' in plaats van het woord 'meekoppelkans'.
Maatregelen zijn essentieel om klimaatverandering te verminderen en ten behoeve van aanpassing aan veranderingen maar bovenal om natuur en biodiversiteit te kunnen herstellen. Een integrale aanpak is een vereiste.
De PvdD hoopt dat alle fracties doordrongen zijn van deze brede ecologische verantwoordelijkheid hoewel er ook andere geluiden klonken.
Aquathermie: de kwaliteit van het oppervlaktewater moet gewaarborgd blijven.
Schommelingen in de temperatuur kunnen de ecologie aantasten. Dus moeten er tijdig goed indicatoren worden opgesteld en is een nulmeting voorafgaande aan de start essentieel. Kan de portefeuillehouder dit toezeggen en aangeven hoe risico's worden voorkomen en of er wordt gemonitord?
Er wordt emissieloos gebouwd en er komt een materialenpaspoort, maar de fractie mist aandacht voor natuurinclusief bouwen. Dat gaat niet om het plaatsen van nestkastjes of integratie van groene voorzieningen en dierenhabitat maar ook over het gebruik van duurzame natuurlijke materialen (zonder uitstoot van methaan tijdens de productie maar wel CO2 kan vasthouden). De fractie oppert als meekoppelkans een noodzakelijke koppeling met het Landbouwportaal. Voorbeeld: omschakeling naar stimuleren van natuurlijke bouwmaterialen als lisdodde en hennep). Die teelt kan zonder gebruik van landbouwgif plaatsvinden, goed voor de waterkwaliteit, de natuur en de flora en fauna. Ook indachtig klimaatneutrale landbouw- en gebruik.
De fractie stelt dat het eigen persoonlijk handelen een factor is wat betreft de ecologische verantwoordelijkheid. Er wordt bij HHNK wel gekozen voor herbruikbare kopjes, maar niet voor een plantaardige catering terwijl plantaardig eten de ecologische voetafdruk aanzienlijk verkleint. 100 gram runderbiefstuk staat qua CO2-uitstoot gelijk aan bijna 30 km rijden, vraagt net zoveel water als 2 minuten douchen en neemt een landoppervlakte in gebruik van 17 stoeptegels per jaar. Een vegetarische hamburger: 3,5 km, 30 seconde douchen en 2 stoeptegels.
De PvdD overweegt een motie in te dienen: 'Carnivoor? Geef het door!' (zie het filmpje: basis wordt dan een plantaardige catering maar iedereen die het wil kan vlees of vis bijbestellen).
- De heer Imfeld (Water & Natuur) dankt de portefeuillehouder en de organisatie voor 'het mooie stuk'. De fractie is er overwegend erg blij mee. Aandacht voor de duurzame toekomst wordt als essentieel gezien. Het stuk bevat interessante innovatieve onderwerpen die de natuur versterken, afval reduceren, water inzetten voor energie (aquathermie) e.d.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Voor W&N mag dit verder worden uitgebreid. HHNK dient als maatschappelijk verantwoorde overheid een voorbeeld te stellen.

Er staat dat ambitieuze plannen (gemaakt in 2017 voor 2025) binnen handbereik liggen maar toch niet zij gehaald waarvan een aantal toch wordt doorgeschoven. Graag uitleg. Kan via het Landbouwportaal of stimuleringsmaatregelen voor veenweidegebieden middelen worden opgenomen voor maatregelen ten behoeve van de ontwateringsdiepte? In de vorige bestuursperiode was plantaardig/vegetarisch de standaard. Vraag: hoeveel CO2 heeft het gekost om nu weer vlees en vis aan te bieden in de catering?

Dataverzameling staat vermeld bij mobiliteit: wat komt er in het uitvoeringsprogramma over personenmobiliteit van medewerkers en opdrachtnemers. Een lijstje is niet afdoende.

Tevens benadrukt W&N het belang om ook de visie van de jeugd mee te nemen in het kader van een duurzaam hoogheemraadschap bij deze grote programma's. Hopelijk is de toekomststoel het eerstkomende CHI dan ook bezet.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) wijst W&N erop -aansluitend op een zijdelingse kanttekening van de heer Imfeld over zijn persoonlijke boodschappenlijstje - dat het merendeel van de producten van Albert Heijn uit het buitenland komt. Misschien dat hij kan bij het doen van boodschappen stilstaan bij de behoorlijke voetprint daarvan.
- De heer Imfeld (Water & Natuur) is het eens met deze insteek van GW&L.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat niet ter discussie staat of HHNK zijn verantwoordelijkheid richting toekomst neem. Daarover is iedereen het eens. Maar wel wat het waterschap gaat doen, en dat ligt hier voor (doelen en hoe). De nadere uitwerking volgt in de afdelingsplannen waarbij alle portefeuillehouders bij zijn betrokken voor ieders aandeel vanuit de portefeuille.
In het waterplan én het collegeprogramma is vastgelegd dat HHNK een maatschappelijk verantwoorde organisatie is die duurzaam, betaalbaar en toekomstbestendig de taken uitvoert. Staat voor een leefbare duurzame omgeving. Voor het zittend D&H is dit het kompas.
De portefeuillehouder is het eens met Boeren Burgers Waterbelang dat energiebesparing het startpunt moet zijn, zoals ook in K35 is verwoord. Voor andere aandachtsvelden is minder warmte te bespeuren bij Boeren Burgers Waterbelang.
Er zijn inderdaad normen (zie het stuk). Realisme: dit wordt in de uitvoeringsagenda's ingevuld. Elke twee jaar wordt in beeld gebracht welke verre K35-doelen uitgevoerd en dit is terug te vinden in de P&C-cyclus (met mijlpalen bij het thema duurzaamheid en onder alle effecten). D&H zet in op een realistische uitvoeringsagenda.
Het is de intentie om de opgewekte wind in Den Helder te gaan koppelen aan de plaatselijke energiegebruikers en de afhankelijkheid van het net zodoende wordt verminderd.
Ambities en alle investeringen: de portefeuillehouder komt in alle gevallen bij wijzigingen -ten opzichte van hetgeen nu in K35 wordt vastgesteld- hiermee terug (dus ook als die geld gaan kosten).
- De heer Frowijn (CDA) vindt dat de beantwoording de onduidelijke besluitvorming benadrukt. In het voorstel staat immers nergens dat K35 straks door het CHI wordt vastgesteld.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) is van mening dat er geen onduidelijk besluit wordt vastgesteld door het CHI. Er staat dat het nieuwe klimaatbeleid 'Klimaatneutraal 2035' vast zal worden gesteld op een drietal onderdelen die gebaseerd zijn op eerdere

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

wensen/uitspraken van het CHI en aansluiten op bestaande categorieën uit het MJP. Dat houdt in dat deze onderdelen ook eenvoudig zouden kunnen worden geamendeerd. De portefeuillehouder staat open voor suggesties ter verbetering.

Er is een aantal voorstellen opgesteld om de gevolgen van netcongestie te dempen. Door het zelf opwekken van energie, bufferen, waterstof, wind in combinatie met zon (dunkelflaute), een slimme verdeling achter de meter, slim malen e.d.

Het blijkt dat de opbrengst van een grote windmolen exponentieel is ten opzichte van kleinere (tjphoogte, bladen e.d.)

- Mevrouw Schreuder (PvdA) zegt dat het gaat tot de macht 3.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) stelt dat de macht 3 ook exponentieel is.
- Mevrouw Schreuder (PvdA) stelt, dat als de bladen twee keer zo groot zijn, er acht keer minder windmolens nodig zijn.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat haar antwoord ook zo was bedoeld. Voor Geestmerambacht is een voorbereidingskrediet verstrekt dat wordt gebruikt voor onderzoek samen met gemeente en omwonenden.
60% energieneutraliteit: er is een voorbereidingskrediet verstrekt voor het opwekken van wind en voor de slibvergister om 100% te halen.
- De heer Cramer (VVD) zegt dat de VVD hintte op de wenselijkheid om tussentijds na te gaan of bijstellingen wenselijk zijn. De VVD staat nog steeds achter de goedkeuring voor Geestmerambacht en voor de slibvergister. De fractie heeft geen twijfels over de door de portefeuillehouder ingebrachte voorstellen, maar vindt dat het CHI te vaak is geconfronteerd met een portefeuillehouder die stelt dat -nadat het CHI instemde met een principe- dus ook het logische vervolg van die principes moet worden geaccepteerd. En die stap gaat de VVD te ver.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) vindt het een goed recht van politici om hun visie bij te stellen op basis van voortschrijdend inzicht.
Maar verduurzaming is nadrukkelijk een van de opgaves van HHNK. Bij uitstek geschikt voor rendabele investeringen dus met een pauze zou HHNK zich in zijn eigen voet schieten. Er wordt op enige termijn ook terugverdiend op de slibvergister. En niet mag worden vergeten: dat met de maatregelen het milieu wordt gered. Vraag aan de VVD is: is de kanttekening over de 60% puur financieel gedreven of is er een relatie met de doelstelling als zodanig
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) wijst erop dat HHNK in 2024 geen € 70k heeft overgehouden aan de aankoop van de windmolens maar dat deze € 100k hebben gekost. Dus het is geen automatisme dat elke aan te schaffen oplevert.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat er pas van het financiële rendement van windmolens wordt geprofiteerd, zodra de opgewekte energie kan worden benut. Dat is wel de bedoeling. Elektrisch materieel: het tijdpad uit het vastgestelde convenant (Unie van Waterschappen) gaat HHNK met gezond verstand toepassen.
Het is helaas niet mogelijk om energie op de goede momenten op te wekken. Het kan wel op de goede momenten worden gebruikt.
Aquathermie: de kwaliteit van het oppervlaktewater wordt in een pilot gevolgd. De waterkwaliteit is leidend en mag er niet onder lijden.
Natuurinclusief bouwen heeft een koppeling met de Milieukostenindicator en komt daarin op termijn terug.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

De portefeuillehouder wacht een eventuele motie af over vegetarische catering. Zij heeft niet de mogelijkheden om dit op te leggen en stelt dat iedereen op een eigen manier wel een bijdrage levert (minder vliegen, geen vlees eten e.d.).

- Mevrouw Spruijt (PvdD) zegt dat 'Carnivoor? Geef het door!' inhoudt: in de basis is er plantaardige catering maar iedereen kan altijd vragen naar vlees of vis.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) wacht de motie af. Het KEP is ambitieus omdat er drie keuzes voorlagen. Het toenmalige bestuur heeft gekozen voor de meest ambitieuze optie. Maar deze zijn niet volledig behaald. HHNK slaagt er niet in om in 2025 100% energieneutraal te zijn door een scala factoren. Visie Jeugd: de portefeuillehouder is het volstrekt eens met W&N. Alle plannen zijn noodzakelijk voor het nageslacht en liggen voor 'omdat HHNK zich verantwoordelijk voelt voor de toekomst'.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) benadrukt dat de energiemarkt in een onvoorzien snel tempo volatiel is geworden en dat de windenergie niet tot de eerdere verwachte opbrengsten heeft geleid. HHNK heeft op zich goede afspraken met HVC. Salderen kan niet. Er liggen afspraken over opwek en terug levering waarmee energiebelasting wordt bespaard. HVC is een belangrijke partner voor de toekomst. Maar de grote gehoopte financiële voordelen blijven uit. De ambitieuze doelstellingen van het KEP zijn ongewijzigd maar de beoogde data kunnen wat vertraagd worden behaald. De netcongestie wordt geleidelijk opgelost. HHNK overweegt met voorstellen te komen om de afhankelijkheid te verminderen (vergisten, vasthouden energie e.d.). Het is momenteel lastig om energieopwekking meteen te verzilveren. Maar het doel, de energieneutraliteit en onafhankelijkheid, staat overeind maar vergt meer tijd en andere oplossingen. Mobiliteit: in de cao worden hierover landelijke afspraken gemaakt (green challenge) zoals gratis reizen met trein en OV.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) zegt dat het mogelijk is om te onderzoeken of het Landbouwportaal als instrument kan worden gebruikt om de veenweiden te vernatten. Hij neemt de suggestie mee.
- De dijkgraaf zegt in reactie op de kanttekening van de VVD over de voertuigen voor de crisisbeheersing dat HHNK geen zeer vooruitstrevende keuzes maakt. Maar ook geen zeer conservatieve. Voor wat betreft beschikbaarheid, zekerheid, efficiency, betaalbaarheid en duurzaamheid en emissieloosheid is een bepaalde mix gekozen. Voor gewone auto's wordt gekozen voor hybride voertuigen, voor grote vrachtwagens wordt HVO-diesel gebruikt.

Tweede termijn

- De heer Imfeld (Water & Natuur) reageert op de uitspraken van portefeuillehouder Leijen dat zij geen invloed heeft op de bedrijfsvoering/keuzes plantaardig ja-nee. W&N adviseert haar om eens te kijken naar andere overheden, zoals Amsterdam, die dit beleid wel succesvol hebben geïntroduceerd. De VVD adviseert om een stopknop te drukken en maakt opmerkingen over de 60%. Vraag: overweegt de fractie een voorstel in te dienen? Of steunt de VVD het voorliggende voorstel?
- Mevrouw Spruijt (PvdD) mist in dit stuk de noodzakelijke koppeling met het herstel van natuur en biodiversiteit gezien de link met energie en klimaat. Er liggen grote kansen bij een integrale aanpak. Zijn er stimulerende maatregelen mogelijk binnen het Landbouwportaal voor natuurinclusief bouwen?

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- De heer Cramer (VVD) waardeert de gedrevenheid waarmee portefeuillehouder Leijen zich inzet voor haar werkgebied.
De VVD beklemtoont dat een stopknop niet betekent, dat vooruitgang moet worden stopgezet. De VVD onderschrijft het uitgangspunt dat HHNK als publieke overheid zich dient in te spannen om zo energieneutraal mogelijk te handelen (opwerking en besparing). Maar gezien de huidige situatie vraagt de VVD zich wél af of er nu beslissingen kunnen worden genomen voor de lange termijn die nodig zijn in het belang van het waterschap en de duurzaamheid van de bedrijfsvoering en de doelmatigheid van de inzet van middelen. De VVD vindt dat dit zonder aanvullende informatie nu niet kan. Het gaat niet om een stopknop maar het inlassen van een pauzemoment. De VVD-fractie staat voor het ook door de VVD getekende coalitieakkoord.
In reactie op W&N zegt de VVD de gemeente Amsterdam niet als lichtend voorbeeld voor de BV Nederland te beschouwen.
- Mevrouw De Boer (BBB) is voorstander van enige temporisering zodat er ook tijd is om te bepalen of er een stop- of pauzeknop dient te worden ingedrukt. Suggestie/mooi streven: maak de windmolens van biologisch geteelde lisdoddes die helaas nog niet zijn toegelaten als officieel bouw materiaal (schimmels). Ze beperkt haar bijdrage want 'ik moet zo direct nog in mijn e-auto naar huis rijden om zonder douchen in bed te stappen want ik heb zojuist vlees gegeten'.
Zij ontraadt het op grote schaal bouwen met hout omdat met elke kap het ecosysteem in het bos wordt aangetast.
- De heer Frowijn (CDA) vindt de uitleg over de besluitvorming niet toereikend. De fractie voelt zich niet senang over besluit 3 en verwijst naar de inbreng van de VVD (vervolg op vaststelling). De CDA overweegt om een amendement in te dienen.
- De heer Van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang) wijst erop dat de menselijke emissies van de rwzi's verminderd kunnen en zouden moeten worden. Natuurlijke emissies zijn veel moeilijker te reduceren (sloten e.d.). Lisdodde: in Nauerna was sprake van een mislukt project. Het is BBW niet bekend of dit was aangestuurd door het waterschap of de WUR Wageningen. De helft van Noord-Holland bestaat uit grasland en gras kan alleen worden gegeten door herkauwers en is het dan ook natuurlijk om een koe als restproduct te consumeren. Dat is beter dan deze te laten sterven in de natuur.
- Mevrouw Spruijt (PvdD) zegt dat het geen echt gras meer is maar Engels raaigras waar niets anders meer in kan groeien. Zij is voorstander om andere producten te gaan verbouwen voor bijvoorbeeld bouwmaterialen (lisdodde, hennep). Dat reduceert de CO2.
- De heer Van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang) zegt dat er natuurlijk altijd andere producten kunnen worden verbouwd. Uit eigen ervaring meldt hij dat zijn schapen na consumptie van hennep 'high' werden.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) zegt dat dit niet gaat over menselijke emissies via de RWZI's. Het gaat hier over CO2-emmissies, methaan e.d.
- De heer Van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt of de portefeuillehouder het ermee eens is dat als het veenweidegebied meer onder water wordt gezet, wat leidt tot meer uitstoot van methaan en lachgas. Schadelijke uitstoot dan CO2.
- Portefeuillehouder Leijen (PvdA) is het hiermee eens. Dat klopt. Richting CDA: alle bestaande ideeën en wat nog zou kunnen worden uitgerold, komt onder besluit 3. Ter geruststelling: bij financiële/personele consequenties komt dit in het CHI aan de orde.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

Koppeling met natuur en biodiversiteit: dat ligt buiten de scope van dit programma. De koppeling kan via de biodiversiteits-uitvoeringsagenda wel al zoveel als mogelijk worden gelegd. Maar er is gekozen om biodiversiteit en natuur niet te verbinden met K35. Natuurinclusief bouwen is getest. Er wordt gekeken in hoeverre het MKI duidelijk genoeg is wat er aan gedaan wordt (wordt voor de portefeuillehouder zelf ook een grote verkenning).

Zij zegt in haar eentje echt geen invloed te hebben op het kantinebeleid.

- De heer Frowijn (CDA) zegt naar aanleiding van de tweede termijn van de portefeuillehouder, dat de fractie afziet van een amendement maar wel een stemverklaring zal afleggen.
- Mevrouw Spruijt (PvdD) komt in het CHI met een motie.

De voorzitter concludeert dat het onderwerp ter bespreking al worden geagendeerd.

Controlerende taak

8. Eerste concernrapportage 2025 (25.0409010)

- T1-2025 Programmarapportage HWBP (25.0418711)
- T1-2025 Programmarapportage Verbetering Boezemkades, Wateropgave, Kaderrichtlijn Water (WO, VBK, RA en KRW) (25.0445088)
- T1-2025 Programmarapportage uitvoeringsprogramma baggeren (25.0389133)

De voorzitter zegt dat wordt getoetst of de met het dagelijks bestuur gemaakte afspraken zijn uitgevoerd. De gestelde technische vragen zijn beantwoord (zie iBabs).

- De heer Imfeld (Water & Natuur) maakt zich zorgen over het hoge aantal vacatures. KRW: eerder werd aangegeven dat de samenwerking met derden nog onvoldoende was en dat ook de invulling van vacatures achterbleef. Dat werd gezien als risico om de doelen te behalen. Dit onderwerp ontbreekt in deze T1. Vraag: zijn deze kwesties inmiddels opgelost?
- Mevrouw Van der Zijde (PvdD) signaleert dat het project Drieban niet loopt. Terwijl de eerste vragen naar de waterkwaliteit al stammen uit 2021. Zij ziet dat zij er een andere reactie op kreeg.
Financiële stukken: er wordt verwezen naar een toegenomen onvoorspelbaarheid in de wereld wat het opereren van HHNK bemoeilijkt. Tevens dat er een negatief exploitatieresultaat van € 2,8 miljoen wordt verwacht over 2025. En de algemene reserve daalt tot onder het minimum net als de ratio weerstandsvermogen.
De PvdD zou een eerdere tussentijdse concernrapportage op prijs stellen gezien deze ontwikkelingen. Met uitleg wat deze onzekerheden betekenen ook in het kader van de snelheid in de besluitvorming.
- Mevrouw Zuurbier-Oudhuis (BBB) is blij dat mevrouw Hartog de gemeenten zo bevlogen heeft geënthousiasmeerd voor de ruimtelijke adaptatie. Er was € 500k beschikbaar voor 26 gemeenten. Zij moeten ook zelf een groot bedrag bijdragen en de BBB kijkt uit naar de nieuwe gezamenlijke projecten.
Zij attendeert de commissie op de 'Green Cities Europe Award' gewonnen door Hans Rientstra uit Alkmaar en adviseert iedereen om deze locatie zelf te bezoeken. Zij is beschikbaar voor informatie.

Datum/vergadering

11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- Mevrouw Glashouwer (CDA) dankt voor de informatieve concernrapportage. De investeringen liggen 25% lager dan begroot hetgeen mede wordt toegeschreven aan de Omgevingswet. Is dit zorgelijk? Dan pakt de Omgevingswet dus in het nadeel van HHNK uit. Wat zijn de effecten op de robuustheid en toekomstbestendigheid van het waterschap?
Crisisbeheersing: bij de contouren voor een strategisch bestuurlijk kader stond een rode smiley. Wanneer is het probleem opgelost? Waarvoor -met dank- veel inspanningen worden geleverd.
Betalingstermijnen overheden: deze bedroegen ten tijde van het onderzoek van de Rekenkamer soms wel 100-200 dagen. Wettelijk is deze termijn 30 dagen. Er werd toen gesteld dat het vreemd was dat men geld zolang vasthoudt omdat men name kleine bedrijven snel over hun geld moeten kunnen beschikken na levering. Er werd geconstateerd dat een snellere betaling van grote invloed is op het aantal faillissementen. Vraag: wat levert deze 30 dagen HHNK op en kan er niet sneller na levering worden betaald?
Personeelsinhuur lukt niet altijd. Een goede balans is wenselijk. Het verzuimpercentage stijgt naar 6,34. Wat valt hieraan te doen (oorzaak-gevolg)?
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) citeert: *'In de begroting 2025 is rekening gehouden met het realiseren van een slibvangput in het Oosterdelgebied. Dit is een van de maatregelen vanuit het project Toekomstbestendig Oosterdel met als doel in het water zwevende slibdeeltjes te laten bezinken wat bijdraagt aan de helderwaterdoelstelling. De besluitvorming over de uitvoering van het project heeft later plaatsgevonden dan aanvankelijk gepland. Deze maatregel schuift daarom door naar 2026. Verder verwachten we de werkzaamheden uit te voeren zoals gepland'*. Vraag: het Oosterdelgebied is een parel en het zou treurig zijn als de termijnen niet worden gehaald in het kader van de KRW.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) complimenteert de organisatie met de rapportages en de beantwoording van de vragen.
Antwoord dividend: HHNK ontvangt € 3,9 miljoen in plaats van de € 4,7 miljoen (zoals vermeld in de begroting).
Maar in de begroting staat evenwel € 4,8 miljoen. Pagina 70.
Het tekort stijgt dus met € 900k. Hij vraagt zich af of HHNK een jaar ooit nog positief zal eindigen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat bedrag van € 900k slechts tijdelijk is. Hij vindt een koppeling aan (bestemmings)reserves e.d. onnodig en te vergaand, zie ook de gemaakte afspraken. De komende jaren kan desgewenst worden bijgestuurd. Het is een rapportage achteraf. In de het MJP zijn onzekerheden benoemd. Maar de portefeuillehouder vindt een extra rapportage niet nodig. Bij calamiteiten of grote onverwachte ontwikkelingen wordt het CHI geïnformeerd.
De Omgevingswet is inderdaad complex en er moet geleerd worden ermee te werken. Er volgt een evaluatie.
Maar niet alleen de Omgevingswet speelt een rol bij deze kosten.
Er is indertijd (corona) besloten om kleine ondernemingen te steunen met snelle uitbetaling. Na onderzoek is het gewijzigd in 30 dagen (gemiddelde waterschappen) en dit levert een jaar later een voordeel op van € 0,8 miljoen. Zie de vermelding in de jaarstukken. De portefeuillehouder ontraadt om de net ingestelde termijn weer te wijzigen.

Datum/vergadering
11 juni 2025 Gezamenlijke Commissie BMW en W&I

- Mevrouw Glashouwer (CDA) zegt dat het haar gaat over de wijze waarop het waterschap maatschappelijk gezien functioneert. Dat overstijgt het louter bedrijfsmatige. Dat was haar aandachtspunt.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) denkt dat HHNK goed zit met deze 30 dagen. Verzuimpercentages worden beïnvloed door kortstondige gebeurtenissen als griep. HHNK zit tot dusverre onder het gemiddelde. Terzijde: de portefeuillehouder wordt gemeld dat er nog €50k dividend VNG binnenkomt. Opgeteld € 4,8 miljoen. Het overige deel is afkomstig van de NWB.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (Ongebouwd) zegt (KRW) dat het samenwerkingsonderzoek een deel is van het Impulsprogramma. Hieraan wordt door 35 extra mensen gewerkt (11 extra fte boven de reguliere bezetting). Qua personeel is HHNK dus op orde. Er wordt in teams gewerkt wat de nodige voorbereiding vergt. Maar de portefeuillehouder en betrokkenen zijn positief. In de Drieban loopt een tweetal potentiële projecten waarover de portefeuillehouder momenteel geen nieuws te melden heeft. Dat komt later. Baggeren is een onderdeel van het project Oosterdel. Er is onlangs een overeenkomst gesloten met alle betrokken partijen. Het project ligt in uitvoering waardoor HHNK erin lijkt te slagen het hele gebied KRW-proof te krijgen.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) dankt de BBB voor de complimenten over de ruimtelijke adaptatie die zij doorgeeft aan de betreffende gemeenten en de organisatie.
- De dijkgraaf antwoordt het CDA op vragen over pagina 26 en 27 (concernrapportage contouren strategisch bestuurlijk kader). De tekst is wat cryptisch. Bij het effect wordt deels bedoeld op het stappenplan voor de implementatie van de motorkapposters. Dat is opgesteld maar er moet nog worden nagegaan hoe dit in te zetten, wie de kosten betaald e.d. Het kader daarvoor wordt ontwikkeld en wordt bij de uitwerking voorgelegd (contouren strategisch bestuurlijk kader). Dat wordt bedoeld met het strategisch kader.

De voorzitter wijst erop dat het stuk slechts ter kennisname was toegestuurd en niet naar het CHI gaat.

Procedurele zaken

9. Vaststellen verslag en actielijst gezamenlijke Commissie BMW en W&I d.d. 14 mei 2025 (25.0809853)

De voorzitter stelt vast dat het verslag en de actielijst ongewijzigd kunnen worden vastgesteld.

10. Sluiting

Vervolgens dankt de voorzitter iedereen voor diens constructieve bijdrage en sluit daarop -iets later dan gepland- de vergadering.

(22:35 uur)